

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۳) اسفند ماه ۱۳۳۸

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور.
- ۳- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۳ بعد از ظهر بریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

معیری- بوربا بانی- آموزگار - ایلخانی پور - پرویزی -
دولتشاهی - دکتر رشتی - رضازاده - کریم بخش سعیدی
شیخ بهائی - صادق سمیعی - دکتر صدر - دکتر متین - دکتر
سکی - دکتر اسفندیاری .

غائبین بی اجازه - آقایان :

موفر - مهندس بهرامزاده .
غائبین مریض - آقایان :

دکتر برتو اعظم - دکتر خزائلی - ارسنجانی - باینده
مهندس جلالی نوری - روستا - مهندس زنجانی - سلیمانی
نشی - طباطبائی - ظفر - دکتر عدل طباطبائی - مهندس
معدنی - تیمسار وحدانیان - دکتر بیکانگی .

۲- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور

نایب رئیس - وارد دستور میشویم دنباله بحث در

کلیات بودجه را ادامه میدهم آقای دکتر دادفر بعنوان موافق صحبت میکنند بفرمائید

دکتر دادفر - همکاران محترم بحث درباره بودجه همانطور که استحضار دارید در واقع دو فصل را شامل می شود یکی بحث در ارقام و اعداد ریز بودجه و مصارف و هزینه ها بطور کلی که این امر واقعاً با کمال مراقبت و جدیت از طرف اعضای محترم کمیسیون بودجه بعمل آمده و علاوه بر آن کوچکترین ارقام دخل و خرج مملکت در منضمات بودجه که چاپ شده توزیع شده در دسترس همکاران قرار گرفته است ولی بحث مهمتری که مجلس شورای ملی بدان میپردازد و ناطقین قبلی و همکاران گرامی قبل از من به میزان زیادی باین نکته توجه فرمودند بحث کلی و اساسی است که بودجه ما در چه مسیری سیر می کند و چه هدف هایی را دارد اساساً این مطلب مطرح است که این بودجه ای که از طرف دولت تدوین شده و برای عملکرد سال ۳۹ تقدیم مجلس شورای ملی شده آیا انتظارات مردم وطن ما را برآورده می کند یا نه هدف های این بودجه چیست و مجریان این بودجه کی ها هستند در یک بودجه دو اصل مهم قابل توجه است یکی محتوای خود بودجه است از قبیل ارقام ، اعداد در یافتها و پرداختها دوم مجریان

بوده هستند که از نظر مردم اهمیت دارند که فرض اینکه ما در آمدی داشته باشیم و این میزان در دسترس يك دستگاره اجرائی قرار دادیم آیا این مبلغ به این کیفیت با دلسوزی و دقت خرج می شود یا نه؟ وظیفه من این است که این موضوع را بشکافم و بینم که آیا دولت، بخصوص دولت حزبی هویدا در سنوات اخیر مخصوصاً در سال گذشته در اجرای بودجه چه توفیق هایی بدست آورده و برنامه آینده این دولت برای سال آینده چیست؟ يك مطلب را قبلاً استحضار برسانم که دولت در معنای امروزی خودش بخصوص دولت بعد از انقلاب شاه و مردم معنای لغوی و با آن معنای عرفی خودش را که قرنها در ذهن مردم ما و بسیاری از کشورها جا گرفته بود از دست داده و این معنی که دولت بمعنای حاکم، امروز تبدیل بدولت بمعنای خدمتگزار شده است وقتی این روح در دولت و مجربان دولت در دستگاره دولت بوجود آمده که میزان زیادی در کشور ما بدلیل زیادی که عرض خواهم کرد بوجود آمده است آنوقت تکلیف ما از نظر کیفیت اجرای بودجه روشن میشود هدفی که برای بودجه معین شده است در لایحه بودجه دارای سه محور کلی است تأمین رفاه اجتماعی، تقویت بنیه دفاعی و تأمین رشد اقتصادی متناسب بر مبنای ده درصد الی دوازده درصدی که ما در سنوات گذشته داشتیم رفاه اجتماعی بطور تأمین میشود؟ رفاه اجتماعی را خدمتگزاری دولت باعتبار که عرض کردم با توجه به فصول بودجه معلوم میشود که این تأمین رفاه اجتماعی از طریق ازدیاد اعتبارات آموزش و پرورش از طریق ازدیاد اعتبارات بهداشت از طریق گسترش بیمه های اجتماعی از طریق بالابردن سطح زندگی حقوق بگیرانی که در سطح پایین تری قرار داشتند مثل بازنشستگان و مستخرمی بگیران و بطور کلی تمام اموری که مربوط به رفاه اجتماعی از طریق بسط عدالت اجتماعی و غیر ذلک میشود که البته خواهیم رسید در بودجه ای که تقدیم شده بازنده در صد بطور کلی به بودجه آموزش و پرورش در سطح مملکت نسبت به بودجه سال گذشته اضافه گردیده و در نتیجه بودجه آموزش کشور ما در حال حاضر يك رقم معادل ۲۵/۵ میلیارد ریال را تشکیل میدهد و این ۲۵/۵ میلیارد ریال نسبت به بودجه سال ۱۳۴۸ بازنده در صد اضافه نشان میدهد و این رقم ۱۱ درصد بودجه کل کشور است شما ملاحظه بفرمائید اگر بنده در اینجا با ارقام

و اعداد بخوام بگویم، در سال ۴۹ فقط ۱۷۵۰۰ نفر سپاهی استخدام خواهند شد غیر از آموزگاران معمولی غیر از دبیران غیر از استادان غیر از دانشکاهیان معنای این امر به وضوح در ذهن نمایندگان محترم مجلس شورای ملی مجسم میشود که دولت نسبت به تعمیم آموزش و پرورش در سطح مملکت چه برنامه موسیعی دارد ۱۷۵۰۰ نفر سپاهی دانش غیر از آتیه ای که بودند آموزگاران سپاهی یعنی بردن علم و معرفت و دانش سواد به دورترین نقاط کشور و کوهپایه ها و دهها و دره های مملکت یعنی یکی از ارکان مهم انقلاب اجتماعی ایران انقلاب شاه و مردم مبارزه با بیسوادی و بالابردن سطح دانش و معرفت عمومی و انبای ملت عملی شده است (یکنفر از نمایندگان و غیر از آتیه ای که خواهند بود) بلی غیر از آتیه ای که خواهند بود وقتی ما میگوئیم تعلیم و تربیت غیر از سپاهی دانش ازدیاد بودجه دانشگاه ها، بیکار با بیسوادی آموزش عالی آموزش حرفه ای و بالاتر از همه آموزش از طریق وسایل مخابراتی و ارتباطی مثل رادیو، تلویزیون، بنده برادیو و تلویزیون فقط بعنوان يك دستگاره سرگرم کننده و تفریحی نگاه نمیکنم بزرگترین نقشی را که الآن در شادوش سایر آموزشها که در کلاسها بطور مدون و از روی کتب انجام می شود دستگاره انتشاراتی ما یعنی رادیو، تلویزیون که نقش مهمی دارد انجام میدهد و به همین جهت است که نمایندگان محترم از جمله خود بنده درخواست و توقع داریم که شعاع عمل تلویزیون در تمام شهرها و رادیو در تمام شهرها و روستاها بسط و گسترش پیدا کند چون تنها وسیله مجانی و ارزان و در عین حال مشغول کننده است که مردم مملکت ما را در جریان کارهای جاری مملکت قرار میدهد که در ضمن اجرای برنامه های مختلف آموزش علمی و سطح فرهنگی آنها را بالا میبرد دولت خدمتگزار است حاکم نیست این دولت در واقع از اعتباراتی که از مردم میگیرد ۱۱ درصد آنرا صرف تعلیم و تربیت و باسواد کردن فرزندان این مملکت می کند (صحیح است) این رقم کوچکی نیست بنده این را عرض کنم که کشور ما علی الاصول يك کشوری است که از عمر انقلاب این کشور می شود گفت ۴۹ پنجاه سال میگذرد کشوری است که تا سال ۱۲۹۹ در بوته ادب و بدبختی افتاده بود دولتی بود بدون سازمان فرهنگ، بدون ارتش، بدون نظام اداری حتی بدون حکومت مرکزی که

خارج از دوازده های تهران نفوذی نداشت در هر گوشه ای از مملکت يك باغی باغناوبن خودش با سلطان خانی را می گستراند خوشبختانه روزی مثل روز سوم اسفند پیش آمد و اهمیت این روزی که خداوند ایران ما را همیشه وقتی ایران در بدبختی افتاد و در فقر بود فرزند رشیدی را ما مور نجات این آب و خاک کرد آن فرزند رشید رضاشاه کبیر بود، بنده اینجا رقم بودجه مربوط سال ۱۲۹۹ را دارم آقایان در سال ۱۲۹۹ بودجه ارتش ما یعنی در سالیکه فتنه بزرگ ایران زمام امور مملکت را بدست گرفت میدانید چند بود بودمیلیون ریال و بودجه کل مملکت مجموعاً ۲۲۸ میلیون ریال بود یعنی در سالی که انقلاب عظیم ایران بقول همکار عزیزم آقای بز شکپور (یکنفر از نمایندگان - آقای سعیدزیری فرمودند) آقای بز شکپور هم در این زمینه مطالبی فرمودند بهر حال وقتی انقلاب عظیم ایران بوقوع پیوست ۲۲۸ میلیون ریال بودجه مملکت ما بود امروز ما يك بودجه ۴۰۶ میلیاردی را داریم بررسی میکنیم این ۲۲۸ میلیون را اگر بخوایم با ۴۰۶ میلیاردی مقایسه کنیم در حدود ۱۵۰ برابر میشود بنده حسابم خوب نیست آقایان خودتان توجه بفرمائید (یکنفر از نمایندگان - دوهزار برابر میشود) بلی دوهزار برابر بودجه سال ۱۲۹۹ که برابر ۲۲۸ میلیون ریال بود ممکن است بعضیها بفرمایند ارزش پول را چرا بحساب نمیآوری بنده میخواهم عرض کنم که صد برابر این را ۲۰۰ برابر این را برای ترقی قیمتها و ارزش پول حساب کنید بنده این نیست که ۲ هزار برابر بودجه مملکت اضافه شده این دوهزار برابر نشانه توفیق این مردم و این دولت در راه سازندگی و آبادانی ایران بوده است در همین سال در سال ۱۲۹۹ از بودجه ۲۲۸ میلیون ریالی نود میلیون ریال سهم وزارت جنگ یعنی ۳۹ درصد بودجه کل کشور اختصاص به مصارف نظامی داشت و امروز از این بودجه ۴۰۶ میلیاردی ما که مجموعاً در حدود ۵۱ میلیارد اختصاص به بودجه دفاعی دارد فقط ۱۴ درصد بودجه اختصاص به امور نظامی و دفاعی داده شده آنها با توجهی که در سال ۱۳۴۹ بنه تقویت بنیه دفاعی کشور شده که یکی از موضوعات بحث ما است که بان خواهیم رسید یعنی در سال ۱۲۹۹، ۳۹ درصد از بودجه مملکت اختصاص به ارتش داشت و امروز با توجه به تقویت بنیه دفاعی کشور فقط

۱۴ درصد بودجه اختصاص به مسائل نظامی دارد در سال ۱۲۹۹ نود خواهد فرمود که حتی يك تومان برای امر تعلیم و تربیت اختصاص نیافته بود ولی در این بودجه امسال ۱۱ درصد بودجه کل کشور برای امر تعلیم و تربیت اختصاص پیدا کرده است که عرض میکنم دولت از وظیفه دولت بودن بمعنای قدیم خودش که فقط برقرار کردن نظم عمومی را وظیفه خودش میدانست در عین اینکه آن وظیفه را انجام میدهد بسوی خدمت مردم و سر و سر و دادن مردم و بر آوردن احتیاجات اولیه مردم پرداخته صورت خدمتگزار مردم بخود گرفته است (صحیح است) دولت مردم خدمت میکند تأمین بهداشت مردم همه مادر سنوات ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۴ را بخاطر داریم که مرض نفوس بدبختانه چه بیداد میکرد در مرضخانه های ما اگر مرضخانه ای داشتیم جز چند شیشه مرکز کوروم و دوای معمولی چیزی پیدا نمیشد امروز بودجه وزارت بهداشت ما يك رقم هفت میلیارد و نیم را تشکیل میدهد تازه این رقم ۷/۵ میلیارد فقط بودجه وزارت بهداشتی است اگر ما ارقام فعالیت های دستگاه های مختلفی که خودشان بهداشتی مستقل دارند مثل اغلب وزارتخانه ها، یک بهداشتی مستقل دارند مثل بهداشتی راه آهن بهداشتی وزارت دادگستری و همچنین اگر ارقامی را که در قسمتهای مختلف از قبیل جمعیت شیر و خورشید سرخ سازمان خدمات اجتماعی شاهنشاهی و سازمان خیر به فرح و بیمه های اجتماعی و نیز اگر چنانچه خدماتیکه جمعیت های ملی مثل جمعیت حمایت مادران و نوزادان جمعیت مبارزه با سرطان و جذام و غیر ذلک بودجه ها، این سازمانها بصرف میرسانند تمام این بودجه ها را دقیقاً جمع آوری کنیم و حساب کنیم ارقامی که صرف بهداشت عمومی این مملکت میشود رقمی معادل ۱۲ درصد بودجه این مملکت را تشکیل میدهد در کشوری که تا چندین پیش مردم از مالاریا میزدند و بقول معروف میرفتند تبشان را میکردند و بعد بر میگشتند کارشان را میکردند امروز از آن مالاریا اثری نمی بینیم سرخ که در دنیا سه کشور دست به تلقیح زده اند باعث خوشوقتی است که وزارت بهداشتی ما تلقیح عمومی میکند (دکتر ستوده - واکسن هم در اینجا میسازند) بقول آقای دکتر واکشن را هم اینجا میسازند از اوزان آب لوله از بیمارهای واکسین خوشبختانه چیزی ندیدیم نیست برای اینکه با بهترین اصول پیشگیری میشود وزارت بهداشتی نسبت

تفلیح نیست اما حداقل طبقه ها بسند به مراقیها نیکه ضرورت دارد که کشور را آلوده نعرض کند اقدام کرده همین تلفیح فعلی در سال گذشته که در سراسر مملکت عملی شد مگر کار که جنگی بود خلاصه می گویم عرض کنم که توفیق دولت در امر بهداشت و بهداری و مراقتی که کرده است نیکه رقم عمده این بودجه را که در تأمین بهداشت مردم است تشکیل میدهد البته باید بگوئیم هنوز احتیاجات مملکت ما آن حدی که مورد انتظار مردم و صن ماست برآورده نشده ولی همه چیز که در یکروز برآورده میشود و همه چیز را در یکروز که نمیشود تأمین کرد کشور ما از آن مرحله ای که یکروز به همه چیز احتیاج داشت گذشت ما نباید یک جوانی میماند که دانشکده خودش را تمام کند در حدی که در صحت گرفته جراح عالی قدری شده وارد خدمت شده ما این آده در آن واحد به طلب احتیاج دارد و چون این احتیاج دارد بخانه احتیاج دارد در چند سال اولیه این جزء احتیاجات است در صورتیکه یک درآمد ثابت دارد بتدریج که این احتیاجات برآورده میشود هم درآمدها بالا میرود وقتی آن احتیاجات تأمین شدند بگر آن هزینه ها هم از جیب مردم کم می آید معین تخنخواب احتیاج دارد به میر و معینی کلاس و مدرسه احتیاج دارد احتیاجات بعدی فقط در بر زود نفوس و جمعیت است و این میزان معین مدرسه دارد بر میشود همین در تهران خودمان دبروز یک آماری میخواهیم که حدود ۸۴۰۰۰۰ نفر دانش آموز در دبستان و دبیرستان تحصیل می کنند معنای آن اینست که اگر تعداد تحصیل از دبستان تا دانشگاه را ما یک میلیون نفر فرض کنیم از ۵۳ میلیون نفر جمعیت ساکن تهران در حدود ۲۸ درصد مفعول تحصیل هستند این بدان معنی است که در تهران کسی بسواد نیست چون طبق ضوابطی که حساب کرده اند اگر ۲۴ الی ۳۰ درصد این مملکت در دانشگاه بودند در امر تحصیل اشتغال داشتند ما از ابتدایی تا دانشگاه در آن جا دیگر بسواد نیست یعنی همه اطفال لازم التعلیم تعلیم می بینند و این در تهران ما تحقق پیدا کرده است و امیدواریم در همه شهرت با بودجه و دروسها در آینده بسیار نزدیک این نیست تأمین شود در این کار دولت ما با تمام قوا میکوشد مسیاهیان انقلاب ما اینان در دهات ما فرزندان روستائی ما را تربیت می کنند و دیگر با بسوادی در روستاها با اهمیت فراوان تعقیب

می شود و در آینده بسیار نزدیکی امیدوارم نسبت با سوادان و بسوادان که همیشه در ایران از ۶۰ سال قبل می گفتند ۹۰ درصد بسواد هستند و حالا این رقم باین رفته و در آینده نزدیکی به صفر خواهد رسید از یادداشتی که برای من رسیده است متشکرم و این مطالب را برای خاطر وزیران عرض نمی کنم مطالبی است که برای درج در تاریخ و استحضار آقایان نمایندگان عرض می شود چون اگر قرار بود ما مطالب را برای هیئت وزیران بگوئیم در جلسه خصوصی آنها شرکت می کردیم بهر صورت دولت خدمتگزار مردم است از طریق تأمین عدالت و دادرسی و دادگستری بنده این جا چون سابقه خدمت در دادگستری و وکالت در دادگستری دارم میخواستم مطالبی را عرض برسانم ولی چون همکار محترم جناب آقای بزشکی پور در این مورد صحبت فرمودند فقط ناچارم اشاره کنم که این دولت در اجرای اصول انقلاب توانسته است دادرسی را در دسترس روستائی و شهرنشین با یک سیستم واقعا مدرن در عین حال ساده قرار بدهد خانه اصف و شورای داورى چیزی است که بیش از دو سال از تأسیس آن نگذشته ولی همه می بینیم که تاجه حد توانست است تأمین نظر مردم را در حل و فصل دعاوی و اختلافات جزئی مردم که سالها در دادگستری ها بعلت نبودن وسیله و کمبود قاضی و دوری راه و بدتر از همه آژین دادرسی که مطلقا باب کشور ما نیست بیچاره میشوند برآورده بکند بنده امروز اگر به بودجه هم نگاه کنید از ۱۵ میلیون تومان اعتباری که برای وزارت دادگستری تخصیص داده شده قسمت اعظمش برای توسعه خانه های اصف و شوراهای داورى است (مصطفوی - بسیار اقدام خوبی است) این امر یعنی بردن دادرسی و قرار دادن دادرسی در دسترس مردم بهتر و بالاتر از این خدمت چه میتواند باشد؟ بی مناسبت نیست عرض کنم اگر چنانچه این کارها شده در جنب آن خود دادگستری و قضات شریف آن هم بوظایف خطیر خودشان می پردازند البته نهایت این سیستم دادرسی بطور کلی مقیده من قابل اصلاح و تجدید نظر است که آنهم در دست تجدید نظر هست و قطعا توسعه و تجدید نظر کاملی درش خواهد شد بنده از بهداری صحبت نمی کردم شاید تأمین آب لوله کشی شهرها و دهات را ما میتوانیم جزء کارهای عمرانی حساب کنیم اما من آنرا جزء

کارهای بهسازی و بهزیستی حساب می کنم من بادم رفته وقتی در همین تهران تحصیل میکردم در اطراف زندگی میکردم آمی که بر میداشتم از آب انبار و در همه خانه های تهران بود ما یک پارچه ای بسته بودیم به شیر آب که گرم از شیر پیرون نباید (مصطفوی - آب مضاف بود) این آب مصرفی ما بود امروز آب لوله کشی و تصفیه شده مدتها در تهران بلکه در اغلب شهرهای ایران و دهات ایران وجود دارد این کم تأثیر ندارد در بهداشت مردم مملکت و در نتیجه این راهم باید جزء کارهای خدمتی مردم تلقی کرد و همینطور کارهایی که وزارت آبادانی و مستکن می کند تأمین رفاه عمومی مملکت یعنی عدالت اجتماعی را برقرار کردن یعنی نظمی برای تولید و توزیع مملکت برقرار کردن چه تولید و توزیع بهتر و بالاتر از این که امروز نظام کهنه فتودالیزم برجیده شده مملکت که تا بحال اختصاص به طبقات معینی از ملت داشت و جبهه شهرنشین ها تجاوز نمی کرد امروز قسمت اعظمش صورت راههای فرعی شرکت های تعاونی کشاورزی، بانک کشاورزی در اختیار روستائیان و روستائیان - این مملکت قرار گرفته (صحیح است) یعنی عدالت اجتماعی باین طریق تأمین شده است و این از اقداماتی است که دولت در بودجه سال گذشته کرده و در امسال هم توجه خاصی باین مطلب مندول داشته بالاترین توفیقی که بنظر من در صورت اخیر دولت هویدا کسب کرده و روز بروز در این راه ستون فقرات مردم بر میدارد مسئله ارجاع کار مردم بخود مردم است محدودی که مقدور است و گسترش دامنه سیردن کار مردم ب مردم هر چه بیشتر و هر سال بیشتر از سال گذشته است ملاحظه فرمائید امروز در خرج اعتبارات این مملکت کمتر دستگامی را می بینید بیدار کرد که مردم بنحوی از انحاء در خرج این دستگاه نظارت نداشته باشند اگر مدرسه می سازند یک سه درصد سهم فرهنگ است که در انجمنی که ازین مردم انتخاب شده نظارت آنها می سازند اگر بیمارستانی می سازند با نظارت حس بهداری هم محل هست اگر شیر و خورشید بیمارستانی می سازند با نظارت خود مردم و با دست خود مردم می سازد اگر جمعیتی خیریه بنائی می سازند و کاز می کنند با دست خود مردم و نظارت مردم است اگر شهرداری بودجه و اعتباراتی دارد است می بینیم مردم است تنها آن اعتباری که در سطح مملکت

و برای پروژه های عظیمی است که با نظارت خود مردم امکان پذیر نیست با نظارت مجلس شورای ملی به بهترین وجه خرج می شود علاوه بر این الان دولت سیاست استانی کردن اعتبارات را در پیش گرفته یعنی چیزی که همیشه ما مردم ایران از این تمرکز عجیب کارها کله داشتیم و باعث رکود کارها شده بود و علت گسترش بی معنی تهران همین امر بود و این کار در برنامه کار دولت قرار گرفته البته نه نهایتا نمیشود مقررات مملکت را بکنترت و با یک قانون گفت از فردا تمام اعتبارات برود به استانها این کار بدون عجله و بتدریج و با مطالعه و بدون اینکه خطراتی ایجاد بکنند و هر چه و هر چه اداری پیش بیاید باید پیشرفت کند برای این کار امسال چهار وزارتخانه بودجه ایشان را استانی کردند و بموازات قانون منطقه ای کردن آموزش و پرورش که آنرا همین چندی پیش تصویب کردیم و قانون انجمنهای ایالتی و ولایتی که در دستور مجلس است و قوانین مربوط بشهر دارها که آنرا هم تصویب کردیم در نتیجه این کار عدم تمرکز کارها در تهران عملی میشود و این عدم تمرکز در تهران را دولت تاحدی علاقه دارد که ایجاد صنایع تا شعاع ۱۲۰ کیلومتری شهرها را مشمول مالیات قرار داده و خارج از آنرا معافیت قائل شده یعنی حتی صنایع راهم از تهران با قوانینی که به تصویب رسانیده صورت غیر متمرکز در آورده نتیجه این امر ایجاد قطب های صنعتی در خوزستان در آذربایجان در اراک و در اقمی نقاط کشور است صنایع مادر از قبیل ذوب آهن در اصفهان و پتروشیمی و ماشین سازی در اراک تراکتور سازی در تبریز تمام اینها قطب های صنعتی خواهد شد که لازم نیست مردم ایران از گوشه و کنار برای پیدا کردن کار به تهران بیایند و بتدریج خود تهران هم از این توسعه می تناسبی که دارد لااقل باین سرعت این توسعه ادامه بیابد نخواهد کرد هدف دیگر برنامه بودجه دولت رشد اقتصادی ماست رشد اقتصادی که در سال گذشته ۱۲ درصد خودش را حفظ کرد و در سال جاری هم همین رقم و همین حدود رشد اقتصادی داریم در سال آینده هم باید این رشد را داشته باشیم این رشد از چه طریق تأمین میشود از طریق توسعه صنایع کشور و چون در سنوات گذشته رشد کشاورزی ما بمیزان صنعتی ترقی نکرده بود خوشبختانه دولت در سال جاری توجه خاصی بر رشد کشاورزی مملکت کرد و اعتبارات مخصوصی برای این

کار تخصیص داده و این رشد کشاورزی حاصل نمیشود مگر از طریق تأمین برنامه‌های کشاورزی و ایجاد شرکت‌های سهامی زراعی و بخصوص شرکت‌های کشت و صنعت که قانون آنرا چندی قبل مجلس محترم تصویب فرمودند در برنامه سوم زیربنای مملکت از نظر رشد کشاورزی ریخته شده‌های بزرگی بوجود آمد و سدهای متعدد دیگری هم در دست ساختمان است که فقط سسد بزرگ در آذربایجان ساخته میشود که سد میان دو آب و سدها با باد و زربینه رود است سد مهاباد و بان دو آب با سد کورش کبیر و شاه عباس کبیر نامیده خواهند شد این سدها که ساخته شد و سدهائی که ساخته شده است بنای کار و آب لازم تأمین گردیده اما از اراضی زیر این سدها باید استفاده شود بمنظور استفاده از این اراضی است که قانون کشت و صنعت بوجود آمد و از هزاران هکتار اراضی زیر سدها با استفاده از اعتباراتی که همین شرکت‌ها تأمین خواهند کرد بهره برداری خواهد شد و در جنب آنها هم صنایع جنبی کشاورزی بوجود خواهد آمد که مهمترین کار و برنامه ماست خوشوقتیم که دولت در این مورد توجه خاصی مبذول داشته و با شرکت‌های کشت و صنعت و عوایدی که در این راه بمصرف خواهد رسید قیافه کشاورزی مملکت ما را از هر جهت عوض خواهد کرد در سال گذشته و در سال جاری اگر رشد اقتصادی ما رقم در حدود ۱۲ درصد خودش را حفظ کرده جای خوشوقتی است که ترفی قیمت‌ها از حدود ۳ درصد بیشتر نبوده ترفی سطح قیمت‌ها که در دنیای فعلی حتی در بیش رفته ترین ممالک رقم کمتر از ۱۰ درصد را کمتر میتوان پیدا کرد این امر در نتیجه ندابیر بسیار ارز ندد دولت در مواقع معین بقول جناب هویدا در نتیجه ترمز هائی بوده است که در امر اقتصادی و جریان بولی مملکت ایجاد شده و در نتیجه ما امروز در آخر سال با ترفی ۳ درصد قیمت‌ها مواجه هستیم در صورتیکه در بعضی از بیش رفته ترین ممالک تا ۱۰ درصد هزینه زندگی بالا رفته است از هدف‌های دیگر بودجه تقویت بنیاد دفاعی است در این مورد همکاران ارجمند من حق مطلب را ادا کردند بنده کوتاه عرض میکنم عرض کردم در سال ۱۲۹۹ نسبت بودجه نظامی به بودجه کل کشور ۳۹ درصد بود در سال ۱۳۲۱ این نسبت ۱۸ درصد بوده در سال ۱۳۳۱ این نسبت ۱۳ درصد بوده در سال ۱۳۳۶ ۲۸ درصد بوده یعنی بودجه کل در سال ۳۶ بیست و یک میلیارد و سیصد و هفتاد و هفت میلیون بوده ۶ میلیارد و

۲۵ میلیون بودجه وزارت جنگ بوده این نسبت ۲۸ درصد بوده امروز در بودجه ۴۰۶ میلیاردی نسبت بودجه نظامی به بودجه کل کشور حداکثر ۱۴ درصد است اما چرا میخواهیم بودجه نظامی خود را زیاد کنیم آیا واقعاً ما سرمان درد می‌کند باینکه پول خودمان را بدهیم به توپ و تانک و هواپیما؟ نه ما برنامه آینده مملکت را باید در نظر بگیریم واقعیت اینست که ملت ایران باید حقوق از دست رفته خودش را بدست بیاورد (صحیح است) واقعیت اینست که حاکمیت خلیج فارس متعلق بماست (صحیح است) واقعیت اینست که وقتی در ۱۹۷۱ هواپیماها و تانک‌های انگلیسی جزایر خلیج و عدن را ترک کردند این نیروی عظیم ایران است که باید از حاکمیت و آزادی دریای جنوبی ایران دفاع بکند (صحیح است) اگر ما میخواهیم درد دنیای فعلی بخودمان متکی باشیم اگر میخواهیم اعم از قوی و ضعیف به همسایه بزرگ و کوچک بفهمانیم که تجاوز با ایران باین آسانیا و سهولت‌ها میسر نیست باید نسبت به بنیه دفاعی خودمان توجه بیشتری داشته باشیم مضافاً باینکه ارتش مافقط ارتشی که وظیفه در زم داشته باشد نیست چه خوب گفت آقای سعیدوزیری ارتش ما امروز علاوه بر انجام وظایف دفاعی و وظیفه بزرگ آموزش هم دارد و یک مقدار از وظیفه آموزش را ارتش ما انجام میدهد در دوره خدمت مقدس سربازی تعلیم خواندن و نوشتن، تعلیمات حرفه‌ای و آموزش‌های متعدد را ارتش انجام میدهد در نتیجه جوانان ما پس از انجام خدمت وظیفه یک آدم و یک انسان مهابس را که خود بر میگردند ارتش ما امروز یک ارتش عالی است بهترین اطباء، بهترین تکنسین‌ها و بهترین مهندسی‌ها در کادر ارتش میتوان پیدا کرد ارتش ما در سوانح و وقایع ناگواری که برای این ملت پیش می‌آید غیر از وقایع معمولی و قیامی از قبیل سیل و زلزله وقتی پیش می‌آید ارتش بهترین یار و یاور مردم و مملکت است نقش سازنده ارتش در امور برنامه مربوط به پیکار با بیسوادی مبارزه با سوانح مسأله‌ای نیست که از دیده‌ها مکتوم مانده باشد و باین ترتیب اگر ما اینجا اعتباراتی برای ارتش و امور دفاعی در نظر می‌گیریم نه تنها سطح رزمی و نظامی خود را بالا میبریم بلکه سطح تعلیماتی و تربیتی جوانان کشور را هم با تمال در این خدمت مقدس بالا میبریم کدام ایرانی میتواند باین امر مقدس مخالف باشد و کی میتواند ایراد بگیرد مادامیکه امریکائی در وینتنام می‌جنگد مادامی که روسی با

زور وارد چکسلواکی می‌شود مادامی که فرانسه به لیبی میراژ میدهد نیروی نظامی ایران باید تقویت بشود اگر بد است این سوپر قدرت‌ها به نشینند و از بودجه نظامی خودشان کم کنند دنیا باید بداند اگر روزی ایجاب کند این تنها نیروی نظامی ایران نیست که از این آب و خاک و از شاهنشاهی مادفاع خواهد کرد این تمام ملت است این ایمانی است که هر ایرانی بودن خودش دارد و نسبت به آب و خاک خودش دارد (صحیح است) ایام گذشته گذشته است بقول آقای پزشکپور این ملت بیدار شده بحقوق خودش آشنا شده این ملت باید برسد تا بجائیکه لااقل بحقوق حقدار تجاوز نشود این تجاوز میخواهد از همسایه ضعیف او باشد میخواهد از همسایه دور دست و دوری باشد و با کشور قوی دیگری ما باشد ما از هر سو برای مملکت احساس جزئی ترین خطری بکنیم از بزرگان و جوان وزن و مرد آماده دفاع و جان بازی هستیم و این خصیصه است که جزء نهاد ایرانی است (صحیح است) در اینجا همکار ارجمندمان جناب آقای پزشکپور بدورقم اشاره فرمودند که محض توجه خاطر گرامیشان عرض میکنم اینکه اشاره فرمودند ۶۵ درصد ارقام بودجه کشور از حیثه قانون محاسبات و نظارت وزارت دارائی خارج است بنده وقتی بررسی کردم دیدم این رقم در حدود ۲۹ و ۳۰ درصد است برای اینکه کلیه اعتبارات شرکت‌های دولتی رقمی در حدود ۱۳۴ میلیارد است که این رقم به ۴۰۶ میلیارد یک‌هزار و سیصد و سی و سه میلیارد است باقی‌مانده این رقم در حسابات عمومی است با این تفاوت که این شرکت‌ها هم اگر چنانچه تابع قانون محاسبات و نظارت مستمر وزارت دارائی نیستند توجه داشته باشید که هر کدام از اینها علاوه بر اینکه وزارت دارائی با یک‌هزار و سیصد و سی و سه میلیارد عمومی آنست از قوانین خاص پیروی میکنند که عنوان نظارت مستمر در شان هست اینطور نیست که یک شرکت دولت هر چه بخواهد بگیرد و بی حساب و بی کتاب هر چه میخواهد خرج کند بی‌بیلان دارد مجمع عمومی دارد هیأت عمومی دارد بررسی دارد نهایتاً فرمایش جنابعالی که تمام این حسابها در وزارت دارائی متمرکز نیست صحیح است ولی به نسبت زیادی این تمرکز را تمسید تاکنون عملی کرد اعداد قانون محاسبات عمومی که الآن در دستور مجلس شورای ملی است منظور که استحضار دارید باین معنی توجه شده و سعی شده

وزارت دارائی در این قبیل شرکت‌ها هم اعمال نظارت کند در اینجا گفته شد بعضی از شرکت‌ها یک دوم یا یک سوم درآمدشان را خرج خدمات کردند درست است طبع شرکت‌ها هم به بینم چیست بعضی از شرکت‌ها یک دوم و یک سوم سود که ندارند هیچ سالانه از بودجه دولت هم مبالغی بآنها کمک می‌شود مثلاً سازمان غله یک سازمان انتفاعی نیست که ما انتظار داشته باشیم با توجه به تنخواه گردان و پولیکه در اختیارش گذاشته ایم منفعت بدهد این بمنظور توازن و تثبیت قیمت‌ها و گندم در تمام مملکت بوجود آمده است و امکان دارد سالی مقداری هم ضرر بدهد و مقداری بودجه خاص طبق تصویب مجلس محترم در اختیارش قرار داده شده که بمصرف خاصی برسد بنا بر این نمیشود گفت در یک استان ناداری که با توجه باین سرمایه و میزان اعتباراتی که در اختیارشان گذاشته شده باید این مبلغ سود و این مبلغ حق خدمات در اختیارشان باشد ممکن است یکی یک دوم داشته باشد و یکی یک سوم داشته باشد باید در یک یک این شرکت‌ها بررسی بکنیم به بینم آن شرکت اگر چنانچه درآمدش با سرمایه‌اش با توجه به امکانات کافی نیست جای ایراد است باید ببینیم آن شرکت بخصوص بچه علت کمبود درآمد داشته امسال نسبت بسال گذشته توضیح داده شد که مبالغ زیادی بودجه ما افزایش نشان میدهد این افزایش چه در کادر مالیات‌های مستقیم چه در کادر مالیات‌های غیر مستقیم بدون وضع مالیات جدیدی و بدون اینکه ترخ مالیات‌های سابق بالا برود بدست آمده این کار قابل دقت و بررسی است این که عرض میکردم یکی از ارکان بودجه توجه مردم به معریان بودجه است از اینجا است چه شده که الآن مالیات مستقیم ما در حدود ۱۵ درصد بالا رفته بدون اینکه ما قانون جدیدی وضع کنیم آیا حقیقتاً مالیات را زیادتر گرفته‌اند یا همان قانون و همان دستگاه گرفته دستگاو وزارت دارائی تجهیز شده اعتقاد وایمان در ما مورین دولت بتدریج پرورش پیدا میکند ما مورین دستگاهها و سازمان‌های اداری با افکار انقلاب آشنا شده‌اند این بزرگترین وظیفه‌ای است که بمعهده دولت ماست و این وظیفه را بنحو احسن انجام میدهد آن مبالغیکه تا امروز از طریق فاسد کردن ما مورین بخزانه دولت نمیرفت به خزانه ریخته می‌شود و این باعث امیدواری است که اگر مالیات غیر مستقیم علاوه شده یک دلیل منطقی بارزی در بردارد و آن بهبود وضع

زندگی مردم است مالیات غیر مستقیم از کجا اضافه می شود از عوارض قند و شکر، چای و مواد مصرفی دخانیات یعنی زیاد مصرف شده و در نتیجه زیاد مالیات پرداخت شد و نتیجتاً وضع زندگی مردم بهتر شد و سطح زندگیشان بالا رفته و این جای خوشوقتی است و از همینجا است که قدرت و اهمیت این بودجه آشکار میشود همکار محترم همان در ضمن فرمایشاتشان در بودجه وزارتخانه ها به کالاهای مصرف نشدنی اشاره فرمودند که بنده هم خوشبختانه در این فاصله دقت کردم درست است کالاهای مصرف نشدنی ظاهراً به کالاهایی گفته میشود که عمر آن بیشتر از یکسال است مثل میز و صندلی و غیره ولی بیا کسترشی که سازمانهای اداری ما هر روز دارند مسئولیتهای متعددی که بعهده میگیرند آیا باید این کالاهای مصرف نشدنی را تهیه بکنیم یا نه؟ ساختمان بد است؟ اما وقتی که برای یک ساختمانی ۱۰۰ هزار تومان در سال اجاره میدهم و ساختمانی که با ۲ میلیون تومان میتوانم بسازیم که از این اجاره خلاص بشوم ساختن این ساختمان بهتر است یا اینکه آن اجاره دادن؟ من در موقعیکه این فرمایشات ایراد شد تصادفاً توجه کردم به کیفیت عمل بخش خصوصی این بخش خصوصی که حافظ منافع خودش است هر شرکت معتبری که الآن در ایران من میشناسم که فعالیت دارد و تا با رسال در خانه اجاره ای می نشست سعی میکند برای خودش یک خانه و محل مسکونی خصوصی بوجود بیاورد و هر شرکت بزرگ را که در نظر بگیرد ملاحظه خواهید فرمود که در حاشیه این خیابانهای بزرگ شهر برای خودش خانه ای ساخته اینهم که دیگر دولت نبوده از شرکت داخلی گرفته تا خارجی برای اینکه اجاره بهائی که در کشور ما است بقدری گران است که صرف نمیکند در خانه اجاره ای بنشینند جنسی قبل خود بنده از وزارت آموزش و پرورش تقاضا کرده و گفتم ما در هر سال صد هزار تومان اجاره خانه میدهم برای مدارس مراغه برای ما ۱۰ میلیون تومان بانک مرکزی وام بدهد و در ۱۰ سال از ما پول بگیرد ما این مدارس را بسازیم ملاحظه بفرمائید وقتی کمبود جا بود وزارتخانه ها ناچارند که برای خودشان ساختمانی بسازند و این ساختمان ساختن ضرری نمیزند بالاخره دولت در برنامه خودش یک مقدار امور ساختمانی دارد و باید داشته باشد که حداقل امور

ساختمانی و مسکن تأمین شده باشد این در وهله اول اگر وزارتخانه ای برای خودش خانه ای بسازد که بهتر است اگر یک اداره ای در بند عباس یا تبریز برای خودش خانه بسازد که در آنجا مستقر بشود که بهتر است دولت نمیتواند از امر ساختمان و بطور کلی فارغ از امور ساختمانی و مسکن باشد بلحاظ توازن امر ساختمان در مملکت و خرج اعتباراتی در این کار برای عدم رکود کارها و جلوگیری از بیکاری و مصرف مواد ساختمانی و سیاست ساختمانی و غیر ذلک حالا این سیلسل ساختمان در وهله اول تا اندازه ای با ساختمان ادارات و خانه های سازمانی برای کارمندان و در مرحله دوم ساختن بیمارستان و تأمین مسکن است و در عین حال این نوسازی مملکت است باید در این مملکت شروع ساختمان بشود بهر صورت آنچه که مهم است اینستکه امروز حقیقتاً من نه اینکه یکی از اعضای حزب ایران نوین باشم و بعنوان یک هم مسلک حزبی بدولت حزبی خودم بخواهم خوش آمد گوئی کنم و خدمات او را جلوه بدهم بلکه بعنوان یک فرد ایرانی باید عرض کنم که امروز این اعتقاد به نسبت زیادی حتی در بدبین ترین افراد این مملکت بوجود آمده که دولت هویدا بپراثر توجه به اجرای صحیح و مداوم وی نظراته اصول انقلاب اجتماعی ایران اصولیکه رهبر بزرگ مملکت ما رئوس و خطوط اساس آنرا طراحی کرده است صادقانه میکوشد و اعتقاد و اعتماد مردم را جلب کرده است و بپراثر همین جلب اعتماد و اعتقاد است که بودجه مانسبت به سال ۱۲۹۹، ۲۰ هزار برابر شده است اگر دولت امروز موفق شده بودجه ۴۰۶ میلیاردی بدهد این را از مالیات بوجود آورده این مالیات را مردم همکاری کرده اند کار کشاورزی بوجود آورده اند صنعت بوجود آورده اند ساختمان بوجود آورده اند و مالیات داده اند اینکه وزیر دارائی میگوید من نسبت بسال گذشته ۳۰ درصد اضافه وصولی دارم این در نتیجه همکاری مردم با دولت و با دولتها تأمین شده است همکاری چه شکلی میتواند داشته باشد و قتیکه دولت میگوید بخش خصوصی باید در این کار سرمایه گذاری کند این مطلب را ناظهار نمیکند میبند دهها نفر داوطلب میشوند بزرگترین خدمتی که این دولت کرده است این است که سرمایه های مردم را در سال ۴۶، من در آمار خواندم بانکهای ما در حسابهای غیر دپاداریشان یعنی حسابهای غیر از حساب جاری

۹ میلیارد تومان پول مردم در بانکها بود اینها را دولت از طریق قرضه های دفاعی و قرضه های خزانه بکار گرفته یعنی اینها را از بانکها در آورده و بخزانه برده و در کارهای عمرانی بکار انداخته در نتیجه پس اندازهای مردم که تا بحال را کذب بود و حداکثر در یک بانکی چهار و نیم درصد یا ۵ درصد بهره را کذب بود و در بانکها خوابیده بود بکار گرفته است یعنی هم این پولها بکار افتادند و هم بهره میگیرند هم مردم از پس اندازشان استفاده میکنند هم این پس اندازها در کارهای عمرانی مملکت کار میکند این بزرگترین شاهکاری بود که دولت توانسته نقشی را که این بانکها داشتند و از این پولها فقط از طریق صرافی استفاده میکردند از بانکها بیرون بکشند بزرگراهی عمرانی مملکت بکار اندازد چه انتظاری بیش از این از دولت خدمتگزار میتوان داشت من فراموش کردم در اول عرض کنم امروز بودجه مثل سابق بصورت چهار چوب نباید در همین مجلس خود بنده در سنوات سابق در سالهای ۳۵ و ۳۶ هم بودجه ای تصویب کرده بودیم یک بودجه جمعاً خرجاً میآمد به مجلس عایدات را کمیسیون بودجه بر اساس گزارشات مصوب تا آخر سال تصویب میکرد آقای وزیر اصلاحات رضی هردو سه روز یکمرتبه شاید میآمد در کمیسیون دارائی ای اینکه ضد دینار و سد شاهی با ایشان اعتبار بدهند که برود شرکت سهامی زراعی درست کند امروز کوچکترین رقم دخل و خرج مملکت در این کتابهای بودجه مندرج است و دولت میتواند نه یکقران کمتر و نه یکقران بیشتر خرج کند در هر سال آینده هم برنامه ای که تدوین کرده بمجلس تقدیم میکند و هیچکس هم حق ندارد در و کشی بکند آن روز چه منظره ای و چه ساطی بود خدا میداند نفوذ البته آن نفوذی که بخاطر این ملت برای سعادت این مردم اعمال میشود قابل قبول است غیر از نفوذی که ما قادر تدوین و اجرای بودجه موجود داشت اینها توفیقهای است که دولت بدست آورده و ما امیدواریم که این موفقیت هر روز بیشتر روز بیش و هر سال بیش از سال قبل باشد (احسن) مملکت مملکتی است که دارای همه امکانات مالی و اقتصادی و انسانی است مردم وطن ما مردم باهوش و استعدادی هستند درک زمانه و مکان و موقعیت تاریخ را میکنند همه مردم مملکت ما نیک ندانند که هیچکس برای ایرانی باندازه ایرانی دلسوز نمیتواند باشد (صحیح است) هیچ حرفه، فرقه، مجمع و نژادهای در هر جای دنیا از حلقوم هر کسی که باشد نمیتواند

برای ما بیش از ایرانی اصل و فرزندان این آب و خاک فرزندانیکه میخواهند نام آنها با افتخار ثبت شود در رأس آنها هر بزرگ ما و در ذیل آنها این خدمتگزاران که در این صفوف نشسته اند برای این مملکت بقاعده طبیعت بقاعده ناهوس طبیعت نمی تواند بیش از آنها دلسوزی داشته باشد ما امیدواریم که دولت هویدا و این وزیر محترم بتوانند در اجرای بودجه ای که تقدیم کرده اند و انتظار و امیدتصویش را داریم با موفقیت کامل روبرو بشوند و برای سال آینده ما همانطور که پیش بینی کرده اند بودجه ای درخشانتر از این، برنامه ای وسیع تر از این و هدفهای عالیترا از این تهیه و تقدیم مجلس شورای ملی نمایند، آرزوی توفیق دولت را داریم و در اجرای صحیح و دقیق بودجه برنامه ای که تقدیم شده و آینده آل هست و هدفهای که تقدیم شده ایده آل است و آینده ایران در آن هدفهاست برای اینکه هدفهای بودجه جزئی از هدفهای کلی و ملی ما است که انقلاب خطوط اصلی آنرا تصویب کرده القابها ما عجله داریم چند روز پیش بنده شنیدم این را عرض میکنم و بعراض خاتمه میدهم در برنامه چهارم قرار بود در آخر برنامه چهارم ۶۰ هزار دانشجو نفر را در سال دوم یعنی در مهر امسال که گذشت دانشگاههای ما توانستند پذیرند سرعت پیشرفت وطن ما حقیقتاً خارق العاده است و این سرعت را ما نداریم مگر از رهبری دایمان رهبر بزرگ مملکت از دلسوزی دولت خدمتگزار مردم و مراقبت و دقت و حقیقتاً صرف مساعی نمایندگان محترم مجلس (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای فخر طباطبائی بعنوان مخالف صحبت میکنند تشریف بیاورید

فخر طباطبائی - عرض کنم بنده که بعنوان مخالف از طرف فراکسیون حزب مردم در این بودجه صحبت میکنم برای اینکه عراض حسن مطلی داشته باشد با تشکر از جناب آقای دکتر خطیبی نایب رئیس محترم که همیشه نسبت به توسعه و تأمین احتیاجات شیر و خورشید سرخ تحت ریاست عالی و الاحضرت شاهدخت شمس انجام وظیفه میکنند با نهایت صداقت تشکر میکنم (صحیح است) شنیدم هم جا شیر و خورشید فعالیت دارد نسبت به بر وجود هم خدمت کرده اند از این جهت سیاستگزارم (نمایندگان نسبت به ما همینطور است) البته عراض مادر بودجه چه بعنوان مخالف و چه بعنوان موافق

داشته و همه با حیا و آذنه هستیم و احساس مسئولیت میکنیم و راجع به امور مملکت خودمان آنجا که پیشرفتها هست همه خوشوقت هستیم حدای نکرده اگر تکجائی هم قصوری می بینم در اجرای وظایف دستگاههای اجرائی با نهایت صمیمیت تذکر میدهیم و این تذکرات ما هیچ ارتباطی به خرابی نمانی ندارد که اشخاص وسیله سوء تبلیغات قرار بدهند که ما راجع به بودجه یعنی میکنیم این بزرگترین افتخار و نعمتی است که در این دنیای متلاطم تحت رهبری شخص شخیص شاهنشاه آریانه بر نصیب ما شده است که در نهایت آزادی و آزادی و صراحت و صداقت آنچه بخیر مملکت می بینیم بیان کنیم (احسن) بنده در مقدمه باید عرض کنم مطالبی را که میخواهم بپرسم این بودجه بر سر نام راجع به قلام و ارقام بودجه نیست زیرا ارقام که در ستون درآمدها و مخارج در ستون مخارج در پیش بینی شده است در ستون درآمدها مبالغی بنده می بینم نسبت به قطععی سال ۴۷ و پیش بینی سال ۴۸ تفاوت صد شده است البته قانون مالیات بردار آمد هم تغییری نکرده قانون مالیات بر درآمد هم همان نرخ است که جزء مالیات بردار آمده است بنده بر این پوشیده است که مبنای این تغییر بر چه اساسی بوده و تا چه اندازه اطمینان داریم که مقرون به نتیجه باشد مثلاً در رقم مالیات بر درآمد پیش بینی در آمد سال ۴۸ سیصد و دو جری میلیون ریال است پیش بینی سال ۴۸ سیصد و سیصد و میلیون و ششصد هزار بوده است پیش بینی قطعی سال ۴۷ سیصد و بیست و یک میلیون و کسری ریال بود هر کدام از این ارقام تفاوت یک چنین افزایشهایی بچشم میخوردم امیدوارم توضیح هائی که خواهند فرمود ما را روشن کنند که تا چه حد این پیش بینی اطمینان دارند و من هر گاه بخواهم در کم و کیف این موارد بحث کنم هم مطلب بطول نمی انجامد و هم مفید فایده ای نیست ولی مطلبی را که میخواهم راجع به آن قدری به نصیب عرض کنم موضوع این بودجه است از نظر تامین عدالت که در صفحه ۱۳ بخش يك ردیف ۱۸۱۰۰۰ تحت عنوان حفظ حقوق مردم و اجرای عدالت رقمی پیش بینی شده است بنده همین ستون را که ملاحظه کرده ایم برای سازمان اوقاف تحت همین عنوان اجرای عدالت و حفظ حقوق مردم رقمی پیش بینی شده که متناسب بودجه سال قبل اوقاف تقریباً صد درصد البته صد درصد قطعی نیست و يك کمی زیر صد درصد اضافه شده رقمی هست و من تعجب کردم که چرا ولوبنی در سازمان اوقاف بوده

که در دادگستری با جهاتی که عرض خواهم رساند چنین اولوبنی نبوده است میدانم مسئله تقویت و تحکیم قوه قضائیه مملکت و تطبیق آن با سایر پیشرفتهائی که در نتیجه انقلاب شاه و مردم نصیب گردیده است از مسائلی است که میباید مورد کمال توجه دولت قرار گیرد با کمال تأسف ملاحظه میشود در این بودجه کمافی السابق از بیلوی این موضوع گذشته و اولوبنی برای آن بهیچوجه قائل نشده اند و حال اینکه اجرای حق و عدالت در اقتصاد وزیر بنای اقتصاد نقش عمده و مؤثری را بازی میکند و توسعه اقتصادی هر مملکتی باید بر مبنای حفظ حقوق مردم و عدالت باشد عدالت است که به باطن هر جامعه شوق و حال و حرکت عطا میکند و وجدان اجتماع را آرامش می بخشد بنابراین هر چه بنده بخواهم در اهمیت این موضوع عرض کنم مطلب بطول نمی انجامد کشور ماسکه در پرتو نفعات الهی و دور اندیشی و جهان بینی بی نظیر شخص شخیص شاهنشاه آریانه در این دنیای متلاطم از نعمت ثبات و امنیت برخوردار است رضایت و جدانش همدرد و تجویز و تحکیم قوه قضائیه و اجرای عدالت می باشد . شکرانه این نعمت ثبات و امنیت آنستکه هر کس بفرآخور کاری که دارد و وظیفه خود را با نهایت خلوص و اعتقاد و صدقیت انجام بدهد و آنچه را که مشاهده کنیم و قصوری را احیاناً بینیم با نهایت صمیمیت و صداقت به مجریان مربوط تذکر بدهیم گفتن این مطالب است که مجریان را از مسامحه و غفلت در انجام وظیفه بر حذر میدارد و بر اثر انتقادات سازنده و صحیح است که دولت و مجریان امر به اهمیت وظایف خطیر خودشان واقف می شوند و وظیفه اقلیت ما در عین حال وظیفه دشوار است دشوار که عرض کردم از این جهت است که ما نمانده ایم يك عينك سیاه بچشم بگذاریم و منکر تمام پیشرفتهائی که در مملکت شده است و می شود آینه درخشانی را که از دور برای این مملکت می بینیم بشویم (احسن) ولی در عین حال نمی توانیم در جهتی که اعتقاد داریم که اگر توجه بیشتری می شد بهتر بود آنرا برای بهره جت بکنیم و نگوییم و اگر نگوییم بنظر من وظیفه نماندگی خودمان را در اقلیت انجام ندادیم (صحیح است) اولوبنیهایی که در این بودجه ملحوظ شده است نمودار اندیشه دولت برای سال آینده و مقدمه سالهای بعد است لذا در آنجا که می بینیم نسبت به دادگستری و دستگاه قضائی که یکی از قوای ثلاثه مملکت است و مستقلاً قوه قضائیه یکی از قوای است که باید استقلال داشته باشد چقدر اهمیت مالی چقدر امور قضائی از استقلال کامل برخوردار باشند در این بودجه

می بینیم بی توجهی شده است مسئله خانه های اصف و قانون خانه های اصف که نماینده محترم جناب آقای دکتر دادفر اشاره فرمودند بسیار قانون خوبی بود و دادگستری را در هایت بر در دولت جناب آقای علم این قانون گذشت و مقدمه اش را هم شد دولت بعدی هم دنبال آنرا الحق و الاصف گرفت و در تمام دهات عدالت را گسترش داد ولی این به تنهایی برای تامین حقوق مردم کافی نیست شرط لازم بود ولی کافی نیست بایستی بسوازیات این اقدامات خوب فکر دیگری هم بشود که بتواند نیازمندیهای مردم را در دستگاههای دادگستری از عهده انجامش برآید و جبران کند در بخش تامین عدالت بنظر من سرمایه گذاری دولت لازم است هم سرمایه گذاری مسئولین و وزارت دادگستری دولت لازم است و هم درست اندیشیدن و نقش مطرح داشتن و این دو لازم و ملزوم یکدیگرند اگر فرضاً اعتباری ده برابر به بودجه وزارت دادگستری اضافه شود ولی وضع بهیمن منوال باشد نتیجه ای حاصل نخواهد شد دولت باید تامین اعتبار کند در مقابل طرح صحیح، در مقابل نقشه صحیح برای پیش برد و اجرای عدالت و ازین بردن این پیچیدگیهایی که بصورت آئین تشریفات مدنی و کیفری که جلوگیری از احقاق حق میکند البته تاحدی که مقدور هست از تشریفات زائد باید کاست و تشریفات زیاد است که احقاق حق بطول می انجامد بنده شغف ندارم که حق فدای سرعت پیشود ولی در عین حال هم حقیق حق نباید اینقدر بطول بیانجامد که طرفین اصحاب دعوی صرف حاصل کنند از تعقیب کارشان و از تعقیب مسائل قضائی این مسئله ای که عرض کردم راجع به اجرای سیستم حری کونونی از لحاظ تشریفات آئین دادرسی مدنی و آئین دادرسی کیفری بنده برای اینکه مطلب را بشکافم و گوشه ای از آنرا آنجه که مستحکم کم قدری اجازه میخواهم که این موضوع را تجزیه و تحلیل کنم در امور کیفری یا پرونده از سربق زاندارمری یا شهرداری یا مستقیماً با اعلام جرم شاکه دادگستری میرسد موضوع جنایات بالاخص قسمت اعظم اتهامات جنایاتی هم به باز پرس مراجعه می شود باز پرس بدانکه بصورت خود را تکمیل کرد و قرار مجرمیت یا قرار منع تعقیب داد میرود پیش دادیار دادیار اگر نفس تحقیق گرفت بگردد اگر اختلاف پیدا کرد به محکم که استان میرود

محکم که استان را هم عرض نمیکنم چه مدت طول میکشد تا نوشتن برسد بديك نظری میدهد که دلائل برای تعقیب کافی است دو مرتبه بر میگردد و بر حسب مورد میرود به محکمه جنائی یا جنحه بعد آنجا که حکم صادر شد میرود استیناف و بعد به دیوان کشور بنده حساب کردم که اگر برخورد به بعضی اشکالات دیگر نکند هیچجه تايست قاضی روی مسئله خیانت در امانت یا چك بی محل باید اظهار نظر کند صرف نظر از خدمات مأمور ابلاغ و مدیر دفتر و غیره شما وقتی ارزش خدمات اینها را من حیث المجموع جمع نکنید ارزش این خدمات اصلاً از مبلغ چك و خواسته طرف مبالغی هم تجاوز میکند، بنده عرض نمیکنم عدلیه اتوماتیک باشد تا شکایت کردند فوراً یکی را محکوم کنند ولی این تشریفات خیلی عجیب است بنده خودم در ذمی این تشریفات بوده ام میدانم که با ما را میخواستم تیره بکنیم نمی توانستیم حکم تیره صادر بکنیم ، نمیتوانستیم تا وکیل دادگستری نباشد محکم را تشکیل بدهیم و حکم بدهیم می آمیدیم التماس میکردیم یا بشن دوسه کلمه حرف بزنی ، اینها حقایق است باید فکری برایش بکنید آنهایی که لازم است باشد آنهایی که غیر ضروری است حذف بکنید تشریفات آئین دادرسی مدنی را اگر من بخواهم بحث کنم مدنی وقت میگیرد و خیلی پیچیده تر از آئین دادرسی کیفری است خیلی بفریح تر در بحث ایرادات صلاحیت ذاتی ، صلاحیت نسبی چه وجه وجه البته ممکن است وزارت دادگستری بگوید من آئین دادرسی را اصلاح کرده ام و تقدیم قوه مقننه کرده ام و منتظر هستم که اجرا بشود ، بنده آئین دادرسی اصلاحی را هم خواندم بسیاری از اصلاحات آن خوب بود و در آن موارد که اصلاح کرده ام رفع ابهام شده است و از بعضی از تشریفات زائد جلوگیری شده است ولی اساس را حفظ کرده ام ، یعنی اساس همان ریوال است که من در اصلش حرف دارم اصل این يك مطلبی است که باید دقت فرمایند شما ۱۵۰۰ قاضی دارید از این ۱۵۰۰ قاضی يك عده هم مأمور هستند در دستگاههای اجرائی خیلی که حدس بزنیم در حدود ۱۰۰۰ قاضی پشت میز کار هستند میکنند آنهم کلامی حاصل آنکه دادیار استان است مقایسه در حدود کیفر خواست نظر میدهد یا آنکه دادیار شهرستان است اختلاف

عقیده بکنند پرونده مثل توپ فوتبال باید بشود و از این طرف بآن طرف برود، اینها مسائلی است که در دستگاه دادگستری هست البته اگر شما چنان اعتباری داشتید تازه مگر میتوانستید دست بآیا را از توی کوچه بگیرد و بیاورد پشت میز قضاوت بنشیند بپستی تحصیلاتی داشته باشد جهانی داشته باشد دوره کارآموزی را طی بکند تا بتواند قاضی بشود شما که اینقدر قاضی ندارید لااقل نسبت به قضات موجود خودتان رعایت اقتصاد را بکنید امروز همه کارها روی اقتصاد و مدیریت صحیح وضع میشود امروز هم مسئله علم است و مسئله این نیست که بنده بگویم دلم خوش باشد چون اقلیت هستم باید ما بودجه مخالفت کنم نه آقا مسئله این است که باید اقلیت و اکثریت بنشینیم در این موقع که فرصتی هست و بحث در مسائل عمومی مملکت میشود صحبت بکنیم دردهان را بگوئیم چاره جوئی بکنیم، توجه دولت را جلب کنیم این است که بنده این مسائل را از این جهت میگویم که از این فرصت استفاده کرده باشم و این دوسنگ آئین دادرسی مدنی و کیفری را که روی سینه دادگستری افتاده و دارد دادگستری را خفه می کند برداریم و در سایر وزارتخانه ها هم همینطور کسی که میخواهد يك مؤسسه ای دایر کند اول طرحی میکشد وقتی طرحش را سالم تشخیص دادند بانك باو پول میدهند اعتبار میدهند و اگر طرحش غلط بود میگویند اصلا طرحت غلط است خودت هم ضرر میکنی و ما هم دشمنت نیستیم در مسائل قضائی و اجرائی و وزارتخانه های مملکت هم همین است نه بدست رفتن و کار را معطل کردن هیچ فایده ای ندارد وقت مملکت را تلف می کنیم، بنده ثبت اسناد را برایتان مثال بزنم، ثبت اسناد بنظر بنده مهمتر از بانك ملی است از لحاظ حفظ اموال غیر منقول مردم بیشتر نباشد کمتر نیست يك مؤسسه ایست ولی واقعا این ثبت اسناد است؟ سیستم بایگانی سیستم نقشه برداریش تمام کیفیانش، باید مطالعه بشود علمی باشد صحیح باشد نه اینکه بنویسد آقای نخست وزیر اینقدر میلیون ریال اعتبار میخواهیم برای ثبت اسناد، خیلی خوب چه دارید؟ جكار میخواهید بکنید؟ آنرا هم بدهند و بگویند اینقدر برای ثبت اسناد برای فلان مؤسسه اعتبار میخواهیم در مقابلش هم کارمان ایست، کارش را به بینیه وقتی دیدید صحیح است آنوقت اعتبارش را بدهیم اینها مسائلی است که فرضی که پیدا میشود حضورتان تذکر میدهم، بنده فکر میکنم سخنانی که از روی کمال صداقت باشد و بی هائیه باشد قطعاً بی اثر نخواهد

بود (صحیح است) همینطور تشریفات راجع به بازداشت موفف جنائی بودن موضوع بایم بنایی متهم باز پرس حق دارد قرار بازداشت صادر کند، متهم حق دارد شکایت کند دادستان یا دادیار مربوط هم اگر موافق نبود اظهار عقیده کند میرود به محکمه جنحه برای رای، متهم که در بازداشت است، پرونده میرود محکمه جنحه یکماه میماند اگر خیلی فرصت داشته باشد چون زندانی با تکلیف است خارج از نوبت رسیدگی میشود کار تعقیب جرم و جمع آوری دلائل که باید در اسرع وقت صورت بگیرد دچار تعطیل و وقفه میشود اگر قرار باز پرس رافسخ کرد پرونده بر میگردد تازه اگر باز پرس عقیده داشت که چند روز دیگر این متهم را نگاهدارد قرار وجه الضمان یا کفیل صادر میکند که او عاجز از پرداخت است چرا واقعیتها را به خودمان مشتبه میکنیم. اگر این را نگاه میداشت در بازداشت پرونده در زیر دستش بود آن را تکمیل میکرد اگر مجرم تشخیص میداد قرار تعقیبش را میداد و گرنه قرار منع تعقیب میداد و تمام میشد این دور خود چرخیدنهای بی حاصل را من مخالقم، من با آنهائی که حقی از متهم ضایع نمیکند با مقرراتی که به متهم حق دفاع را بدهد موافقم اما آنها را که دور خود میچرخند جز اینکه عدلیه را باین صورت که هست و روز بروز هم به وضع بدتری بیندازند نتیجه ای از این مقررات حاصل نمیشود ممکن است کسانی که باین وضع و مقررات عادت کرده اند این حرفهای بند را نپذیرند و نگویند بکنند که فلان کس بر سیل طرح بودجه چون در دادگستری بوده يك مشت مطالبی بهم بافته ولی بنده برای آنها میگویم نتیجه همین مقررات که بنده انگشت گذاشتم این وضعی است که میبینیم اگر خوب بود این وضعی است که می بینید این وضع را نگاه دارید که دادگستری بجائی در آورده است که نمی تواند از عهده نیازمندی مردم و وظایفی که قانون اساسی بر عهده اش گذاشته است بر آید و در اغلب موارد و وظائف خود را به هیئت های بعضی وزارتخانه های جدید التاسیس واگذاشته است چرا در فکر چاره جوئی نیستید همانطور که عرض کردم بنده نمی خواهم عیب جوئی بکنم میخواهم انتقاد مشروع کنم در عین حال خود بخود به ارائه طریق میرسیم چه عیب دارد که این پرونده ای که می آید پیش باز پرس و حق دارد قرار مجرمیت و با قرار منع تعقیب بدهد و در مرجع دیگری اگر اشتباهی کرده بود او هم همه اینها را کنترل می کند. اگر مجرم بود کیفر خواست بدهد که بر حسب مورد به محکمه جنحه و با جنائی برود دیگر اختلاف کردن و این پیچیدگی ها

برای چیست قضات شریف از این تشریفات مزاحم که نتیجه کار و زحماتشان را خشک و بی ثمر گردانیده است رنج میرند؟ در کجای دنیا این قوانین هست اگر هم بوده و ما گرفته ایم ممکن است قوانینی باشد که برای آنها خوب باشد ولی برای ما خوب نباشد و با مقتضیات ما سازگار نباشد ما قانون را برای مملکت و مردم مملکت و نیازمندی مردم مملکت میخواهیم ما آنچه خوب است باید بگیریم بنده منکر این نیستم علم دید و وسیعی میدهد و از این دید وسیع باید استفاده کرد مثلاً الآن در مملکت سوئد و کلای دادگستری از دولت حقوق میگیرند برای اینکه در سوئد عقیده دارند اگر کسی دعوا کرد لابد يك قصوری دولت کرده حالا من بگویم چون در سوئد بوکلای دادگستری دولت حقوق میدهد در ایران دولت بوکلای دادگستری باید حقوق بدهد بنابراین هر کاری هر قانونی بایستی وفق بدهد با مقررات اجتماعی، مسئله دیگر که در دادگستری اهمیت دارد مسئله پیش گیری از جرائم است که در اینجا واقعا جناب آقای دکتر یگانه دولت خیلی خوب میتوانند سرمایه گذاری بکنند و نتیجه هم بگیرد، این طفل بز هکاری که در سنین ده و دوازده سالگی آنطور چپ با بار اتوی خیابان میزند که وقتی بخانه هم رفت متوجه نمیشود آیا این بچه کودن وی استعداد است؟ این بچه خیلی هم با استعداد است و اگر او را بریند و استعدادش را در طریق خیر و صلاح جامعه رهبری بکنند و اصلاح بکنند فردا هم برای خودش و هم برای جامعه ممکن است منشاء آثار مفید باشد، اطفالی را الآن میبرند در این زندانها البته يك مرکز تربیتی تازه درست شده و خیلی تشکر میکنم که شهبانو هم بذل نهایت عنایت فرمودند ولی این قانون تربیت کافی نیست فقط برای تهران است تازه برای تهران هم کافی نیست بایستی این مسائل را دولت توجه کند اعتبار پارادار بکنند در قانون مجازات حبس در دارالتأدیب حبس تأدیبی حبس مجرد حبس با کار داریم و اینها هر کدام واژه بدون معنی نیستند و هر کدام فلسفه ای دارند و از لحاظ تأثیر در روحیه بز هکار که مثلاً اشخاصی را برین در دارالتأدیب دارالتأدیب اسمش با خودش است چه کسانی حبس تأدیبی و چه کسانی حبس مجرد باید بشوند و غیره ولی یکسال این بچه ای که پهلوی يك بز هکار حرفه ای میماند چون طفل با نوزده شانزده ساله ای که با بز هکار حرفه ای همزانو می شود يك مکتبی می شود و وقتی ۵ سال ده سال دیگر بیرون

بیاید يك شقی بتمام معنائی می شود در این مورد امروز علمای حقوق جزائی دنیا متفقدند که بز هکار از لحاظ اجتماعی مثل مرض و مریض است (صحیح است) همانطور که مریض بایستی معالجه بشود بز هکار هم بایستی مورد مراقبت اجتماع قرار بگیرد و اصلاح بشود و برای تطبیق با جامعه خوب بشود و ناسازگار بهائی که در روحیه اش دیده می شود تحت معالجه در بیاید، ناراحتی ها و عقده هایش از این برود این يك حقیقی است که علم به اجتماع تحمیل کرده و حقیقی است که نمیتوانیم از پهلویش بگذریم باید دولت در این بودجه فکری بکند بنده چیزی ندیدم. کجای دنیا بنده اید ممالک راقیه را مثال بزنم الحمدلله ما دیگر وصفی نداریم که خودمان را با ممالک عقب افتاده مقایسه کنیم ما مواعی که داشتیم، عواملی که مانع ترقی ما بود، همه بسیاری خداوند و تحت عنایات اعلیحضرت از پیش پادشاهان برداشته شده هیچ نوع مانعی که باعث باشد بهانه کنیم که این مانع را داریم برای پیشرفت، نداریم سدها شکسته شده باید پیش برویم و پیش هم خواهیم رفت در ممالک راقیه دنیا در دیوان عالی کشور جناب آقای صادق احمدی جناب آقای دکتر یگانه در هر ماهی هر شعبه آیا ۱۰۰، ۱۲۰ رأی صادر می کند؟ در سال احیاناً هفتاد و یا صد رأی صادر کنند اما قضات منا هشتاد تا هشتاد و نه از همه کس بیشتر کار می کنند ولی در نتیجه این وضع و تشکیلات حاصل کارشان خشک و بی روح است، جلوه ای ندارد بنابراین، این مسائلی را که عرض میکنم مسائلی است که باید مورد کمال توجه دولت قرار بگیرد. راجع به دیوان کشور عرض کردم شما آمار احکام دیوان کشور را ملاحظه بکنید تمام پرونده هائیکه در دیوان کشور منتهی بصدر حکم شده است نمیخواهم بگویم يك درصد، يك در چهار صد و گاهی اوقات يك در پانصد و ممکن است يك در هزار حکم نقض شده باشد بقیه ابرام میشود تمام قضات بی مردم هر کدام با سی سال سابقه خدمت زحمت میکشند روی پرونده های بیمورد که طبق این تشریفات به دیوان کشور میرود، بنده هفت سال خدمتم در محکمه جنائی گذشت و يك حکم بود که از من نقض شد آنهم در اثر سیاست روز بود رفتند فشار آوردند، و يك حکم نقض شد و این نه تنها در باب خودم بود همه اینطورند بیشتر احکام منتهی به ابرام میشود بنابراین شما این قضات را همینطور نگاه داشتید و انداخته اند روی پرونده های مرده چرا از اینها در جوابدهی بازماندی مردم استفاده نشود تا کارها سرعت پیش برود در حال حاضر دادگستری استعدادهای

خوب را جذب نمیکنند و این مایه کمال تأسف است برای آینده دادگستری چرا لیسانسیه حقوق تحصیل کرده‌های حقوق ترجیح میدهند بدادگستری نیابند ولی سابق می‌آیند (پزشکپور - برای اینکه جاهای دیگر حقوق خوب بهشان میدهند) جناب آقای پزشکپور یک عاملش اینست که فرمودید ولی یک عامل معنوی دیگری دارد که در دادگستری مثل سابق حفظ شتون نمیشود اینها همه‌شان برای مال و منال دنیا زندگی نمیکنند شرافت و تقوی هم چیز دیگری است انسان خبیثش را بیش از هر چیز دیگر دوست دارد شخصی که می‌آید بدادگستری باین نیت می‌آید که مستقل است باین نیت می‌آید که وزیر بودستور نمیدهد برای بنده یک دفعه حکم توبیخ صادر شد رفتیم گفتیم چرا این حق محکمه انتظامی است دیدند حرف حسابی است پس من ترجیح میدادم با نصف حقوق در آن دستگاه کار کنم ولی شرفم حیثیت، گوهر انسانیم حفظ بشود ریاست دیوان کشور رئیس قوه قضائیه مملکت است همانطور که ریاست محترم مجلس سنا و شورا ریاست قوه مقننه هستند ریاست دیوان عالی کشور هم رئیس قوه قضائیه مملکت است اصولاً در شان استقلال دادگستری است که بودجه دستگاه قضائی زیر نظر ریاست دیوان کشور باشد من خیلی تشکر میکنم از دوست محترم جناب آقای پزشکپور این مطلب را فرمودند اینها مسائلی است که اگر میخواهید دادگستری خوب داشته باشید جریم دادگستری را حفظ کنید دیوان جزا جز این است که پرونده‌ها را مارتکب جرائم کارمندان دولت را که در سایر قسمتهای مملکت کار می‌کنند بیاید و متمرکز در تهران کند چرا دادستان محل وقوع جرم صلاحیت نداشته باشد باین جرم رسیدگی کند مگر از لحاظ تساوی حقوق بین کارمند و غیر کارمند فرقی هست هیچ فلسفه‌ای هیچ منطقی موضوع دادگاه اختصاصی دیوان کیفر را تأیید نمیکنند جز اینکه این دستگاه وسیله اعمال نفوذ بعضی از وزراء وقت بشود بنده نمیخواهم الآن بگویم که وزیر دادگستری چنین است ولی اصولاً اینطور است اینها مسائلی است که بایستی توجه بشود یکی از مواردی که برای وکلای دادگستری مطرح است همین مساله وکالت تسخیری است تردیدی نیست منتهی نمیتوان بدون دفاع باشد، دفاع از منم حقی است که دنیا قبول کرده‌ام قبول کرده‌ام و در

آئین دادرسی ما هم هست (مرضوی - در بعضی از کشورها باین اصل اعتقاد ندارند) بنده شخصاً اعتقاد دارم بله این اصلاً قابل مقایسه نیست که ما باین کشور خودمان را مقایسه کنیم با آنها بهتر است یک تلفظ جغرافیائی بفرمائید اصلاً قابل قیاس نیست ما داریم راجع به کشور خودمان صحبت میکنیم مملکتی که مر اجلی را پشت سر گذاشته و وضعی در آمده که امروزه موجب اعجاب دنیا شده و حتی حسادت بعضی از دشمنان را برانگیخته عرض کنم وکالت تسخیری البته باید باشد چون ناگزیر متهم باید دفاعی داشته باشد پول هم ندارد تمکن مالی هم ندارد و باید وکیل داشته باشد ولی آقا از مردم که بیگاری نمیشود گرفت من در طول خدمتم در محکمه استیناف، در محکمه جنائی اینرا واقعاً عرض میکنم ندیدم وکیل تسخیری بیاید و کمتر از وکیل تعیینی دفاع کند الحق صنف شریفی هستند همینکه بوکالت تعیین شدند با تمام وجود دفاع میکنند ولی احیاناً یکوقت ممکن است این حق فوت بشود برای این باید چاره اندیشی کرد کانون و کلاهم بیکدستگاه آبرومند پیشرفته‌ای شده است فهرست وکلایم در آنجا ترتیب داده‌اند بعضی کار زیاد دارند، بعضی مشغله کمتری دارند بهره‌حال فهرستی تهیه می‌شود طبق مقررات برای دادگستری فرستاده میشود و محاکم از این فهرست، از وکلا استفاده می‌کنند در عین حال همانطور که دولت هم توجه دارد وضعی باشد که کار بی اجری انجام ندهند مبلغ زیادی نمیخواهند ولی اینها یک مسائلی است که قابل حل است هم مساله ایراد این آقایان که یک قسمت اعظم وقت ما را وکالت تسخیری گرفته از بین میرود و هم حفظ حقوق متهمین شود از لحاظ دفاع وکیل هم بآن وکیل که کار کمتر دارد از این طریق کارهایی ارجاع شده است اینها مسائلی است که اگر وزارت دادگستری توجه کند مسائل قابل حل است و بنده امیدوار هستم که باین تذکراتی که اینجا عرض کردم وزارت دادگستری هر چه زودتر اقداماتی در این زمینه شروع کند بنظر من اولویت هم با آئین دادرسی جزائی است از لحاظ اینکه بخش مهمی از گرفتاریهای مردم امور کیفری است این واسطه‌ها و این دوباره کاریها و این اظهار نظرهای بی‌ثمر را که ضروری نیست این تشریفات زائد را حذف بکنید یک سیستم جزائی منظم و صحیح را که باعث بکار انداختن چرخهای دادگستری در مسیر رفع نیازمندی مردم باشد بکار

ببنازد و اگر یک قسمت هم از این عرایض بنده که من بهمه مطالبی که خدمت آقایان عرض کردم و مصدع شدم شخصاً اعتقاد دارم و روحیه‌ام هم طوری نیست که به مطالبی که اعتقاد نداشته باشم بیایم و عرض بکنم وقتی هم اعتقاد دارم با تمام وجودم رویش حرف می‌زنم و اگر یکی هم مورد توجه شما قرار گیرد بنده به پاداش زحمتی که از این باب تحمل کرده‌ام رسیده‌ام. پس بیایید گریبان مراجعین به دادگستری را از دست تشریفات مزاحم و پیچیده نجات دهید و این سنگهار از روی سینه دادگستری بردارید. دستگاه قضائی را متناسب با سایر پیشرفته‌ها و نیازمندهای کشور توسعه دهید. حرمت و شئون قضات دادگستری را که اکثر آئین‌های تقوی و ایمانند و سرمایه‌های معنوی مملکت هستند حفظ کنید و همت خود را در رفع این نقائصی که عرض شد منظور گردانید ما هم از خداوند توفیق شما را مسئلت میکنم (احسنت).

نایب رئیس - آقای مهندس فروهر بعنوان موافق صحبت میکنند بفرمائید.

مهندس فروهر - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم بنده راجع به مطلب بسیار مهم ولی بسیار وسیع و پیچیده مملکتی عرایض حضور همکاران خواهم کرد قبل از بنده از همکاران محترم تماماً راجع به قسمت دفاعی بودجه و اعتباراتی که بمنظور تقویت بنیه دفاعی کشور اختصاص داده شده اعزام اقلیت و اکثریت با یک نظر واحد صحبت‌هایی فرمودند که بنده راجع به آن موضوع تکرار نمیکنم راجع به قسمتهای دیگری که صحبت شد و در صلاحیت هم مسلک بنده بود در قسمت تربیت اجتماعی و امور اجتماعی صحبت کردند که بنده عرض ندارم و در قسمت بهداشت و آموزش و پرورش هم تذکرات بسیار جامع و مفیدی داده شده راجع به بودجه ارقام ریز در بودجه برنامه‌های صورت خیلی روشن و کامل در دسترس تمام آقایان قرار گرفته و در کمیسیون هم مطالعه شده که هر قسمتی را ممکن است به بند مربوطه که با شماره‌گذاری مخصوص هم مشخص شده مراجعه بفرمائید که راجع به این موضوع هم لزومی ندارد صحبتی بشود بنده از یک فامیلی هستم که مالیه‌چی بوداند و سالها بتناوب وزارت مالیه را اداره میکردند و بیست سال است که در سیاست هستم و بخاطر دارم وقتی کارمند کوچکی در وزارت راه و بادر سازمان برنامه بودم حقوقم را خودش موقعی که در وزارتخانه بودم بر منبای بکنواژدم

میکرفتم و در بودجه همانطور که همسلسل محترم آقای دکتر دادفر اشاره فرمودند بصورت یک چهارچوب می‌آمد و مخارج آن موکول به وصولیها و تصویب خرده خرده و تکه تکه تا آخر سال بود و وزارتخانه‌ها اغلب چشمشان بوزارت دارائی و وزارتخانه‌های تابعه بود که بتوانند پول بگیرند و نتوانند برنامه‌هایی بدهند که آتوق خلق الساعه بود با دید کوتاهی تهیه شده بود انجام بدهند خوشبختانه آن موقع و آن شرایط بکلی عوض شد در دوره ۱۹۵۰ که آقایان فخر طباطبائی و بهبودی از طرف اقلیت و آقای دادفر و بنده افتخار نمایندگی را داشتیم اینجا واقعاً عده‌ای بودیم که زجر می‌بردیم که چرا حساب دقیق تر و متد و منطقی و یک برنامه صحیح تری بکار نمی‌آید آن موقع هنوز شرایط مملکتی ایجاب آنرا نمیکرد، هنوز موقعی بود که ایران داشت از انحطاط روحی که از جنگ دوم به‌همراه کشیده بود و رسوخ کرده بود التیام بیدامی کرد و واقعاً شرايطی نبود که بتوان واقعاً از دولتها که البته آنها هم بنوبه خود خدمتگزار بودند و کارهایی انجام میدادند و نیتشان خوب بود و کسانی در چند ردیف باین تر مقاماتی داشتند انتظار داشت که نه آنها آنطور فکر بکنند و نه دولتها آن توفیق‌ها را پیدا کنند در آن موقع بود که بکده مهندسين جوان بودیم که الآن در صفا اول یکی از آنها نشسته و واقعاً رنج می‌بردیم که چطور می‌توانیم يك امری را پایه‌گذاری کنیم (مرضوی - مهندسين هم سن بودند؟) بله جناب آقای مهندس روحانی وزیر آبیرو برق بودند بالاخره باز حمایتی يك کارهایی شد يك مطالعات به تناسب آزمان و شاید مفید ولی با مقیاسهای امروزه اگر با ارقام بنده عرض کنم شاید خنده آور باشد ما صحبت از چند صد متر راه یا يك کانال میکردیم و حالا این بودجه‌ای را که دولت حزبی ما، دولت لایق هویدا آورده این بمعنای انقلاب سفید ما هم مردم تهیه شده و منویات همایونی برای ترقی و تعالی مملکت درك شده است این بودجه اسمش بودجه سال ۴۹ است ولی يك مقدار از این بودجه بسالهای بعد هم جلو میرود یعنی يك سرمایه گذاری می‌شود در رشته‌های ذوق آهن. در رشته آسبوریق که اینها اثراتش تنها در سال ۴۹ بدست نخواهد آمد اینها اثراتی است که در سنوات بعدی به نفع ملت تجیب واصل ایران ظاهر خواهد شد آقایان و خانمهای محترم بهتر استحضار دارند که هر وقت صحبت از

در این باب... (Text continues with details of the project and its progress)

تاریخ ۱۳۴۳ سال ۶۰۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۴ سال ۷۰۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۵ سال ۸۵۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۶ سال ۱۰۶۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۷ سال ۱۴۱۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۸ سال ۱۵۳۰۰۰۰۰۰ مترمکعب

عده دریا... (Text continues with details of the project and its progress)

تاریخ ۱۳۴۳ سال ۶۰۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۴ سال ۷۰۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۵ سال ۸۵۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۶ سال ۱۰۶۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۷ سال ۱۴۱۰۰۰۰۰۰ مترمکعب
 تاریخ ۱۳۴۸ سال ۱۵۳۰۰۰۰۰۰ مترمکعب

که گرفتیم... (Text continues with details of the project and its progress)

تاریخ ۱۳۴۳ سال ۶۰۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۴ سال ۷۰۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۵ سال ۸۵۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۶ سال ۱۰۶۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۷ سال ۱۴۱۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۸ سال ۱۵۳۰۰۰۰۰۰ متر

در این باب... (Text continues with details of the project and its progress)

تاریخ ۱۳۴۳ سال ۶۰۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۴ سال ۷۰۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۵ سال ۸۵۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۶ سال ۱۰۶۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۷ سال ۱۴۱۰۰۰۰۰۰ متر
 تاریخ ۱۳۴۸ سال ۱۵۳۰۰۰۰۰۰ متر

جہات انقلاب سفید رو بہ پیشرفت است برای ساختمان و نوسازی ایران تا ۵ میلیون تن آهن را بطور مختلفه ورق - لوله و غیره قابل جذب است کارخانه ذوب آهن که بنده رود از رویش میگذرد اطلاعانی که بنده دارم با اطلاعات خیلی جامع و وسیعی از طرف مسئولین پایه گذاری شده که در سال ۱۳۵۰ از جمله ۱۲۰ میلیون دلار ارزش صرفه جوئی میشود که به صرف صنعتی و عمرانی دیگر میرسد و قیمت تولیدات در مرحله اول با قیمت بین المللی برابر خواهد کرد و در مرحله بعدی از قیمت بین المللی کمتر خواهد بود لزوم تأسیس و توسعه ذوب آهن که ما را بی نیازی کند در صورت بروز اتفاقاتی ناگهانی یا غیره از در واردات که لطمه با اقتصاد ما بزند و این مادر صنایع هم است و طوری محاسبه شده که در پیش بینی قیمت تولید میشود با مقیاس های بین المللی مقایسه کرد و برابری می کند و قیمت تولید که مورد نگرانی بوده و خوشبختانه حل شده موضوع دیگر تهیه کک ذغال بوده که بهای تولید زیر ۳۰۰ تومان پای کار خواهد بود در صورتیکه بیم آن میرفت که ۸۰۰ تومان شود و این موفقیت مسئولین ذوب آهن قابل تحسین است در هر صورت می بینیم که دولت بودجه خوبی آورده و بهترین بودجه ایست که من در عمر سیاسی ام دیده ام و در مجلس های مختلف این هفتمین بودجه ایست که می بینم از هر لحاظ توازن مبتنی بر مطالعات دقیق بوده و آن حد که میشود پیش بینی کرد در قسمت نوسازی ایران کشور عزیز ما از شهری و روستائی گرفته تا ایجاد ساختمانهای بدست مردم با بدایینجا بطور خیلی مجمل حضور محترمان گزارش بدهم که بخش دولتی فقط به کارهایی باید بپردازد که در برنامه ها پیش بینی کرده و فقط در صلاحیت خودش است در شهرستانها عبارت است از ساختمانهای سازمانی برای رفاه کارمندان دولت که به آنجا میروند و معلمین و رؤساء و غیره ساختمان فرمانداریها را ندارند و باسگاهها الان اظهاری شد مثل اینکه درست بیان نشد که ساختمان بد است ولی بنده عرض میکنم که ساختمان بیبوجه بدنیت و برعکس نمودار پیشرفت مملکت است عرض کردم ساختمان بزرگ شهری لازم است و مورد احتیاج است و الا وزارتخانه باید برود یک جائی را اجاره بکند تا باید ساختمان را حذف کنیم بسیار کار خوبی است و دولت را مورد سؤال قرار ندهید اگر ساختمانی را اجاره نکنند زیر جادر شیر و خورشید که نمیتوانند بروند وزارتخانه درست بکنند این ساختمانها با رشد اقتصادی این چند سال

با وجود گران شدن آهن در بازار بین المللی و سنگین بودن عوارض وارداتی و کم کردی چقدر مردم در خیابانهای تهران با پول خودشان ساختمان میکنند بنابراین این ساختمان جنبه انتفاعی دارد و آسایش اهالی مردم را تأمین می کند و برای ازدیاد جمعیت هم مسکن لازم است بنابراین ساختمان با ترقی مملکت بموازات هم باید باشد البته اشخاص خصوصی رعایت اقتصاد خود را باید بکنند دولت باید رعایت بودجه خود را بکند که این مخارجی که می کنند با اجاره هائی که میدهند و احتیاجاتی که دارد تناسب داشته باشد البته یک جاهائی است که موضوع اجاره مطرح نیست مثل باسگاههای مرزی و جاهای دیگر خرجی کردند آنجا هیچ حساب اینکه ما این خرج را بکنیم یا نکنیم نیست باید حتماً بشود راجع به بخش خصوصی هم که بنده عرض کردم سیاست دولت بر این است که بانک توسعه صنعتی وام طویل المدت بکسانی که تولید کننده وسائل ساختمانی خواهند بود بدهند و با ذوب آهن و تثبیت قیمت آهن که از سال ۱۳۵۰ کنترلش دست دولت خواهد آمد خواهیم توانست استانداردهای قیمت را روی محاسبه پیاده کنیم که وزارت آبادانی و مسکن با بانک رهنی پروژه هیولت در تهران دارند که نشان میدهند میشود ساختمانهای ۱۲ طبقه با بالاتر از اگر شهرسازی اجازه بدهد کرد و استفاده برد ولی از این بعد دولت نباید بجز ساختمانهای کارگری و کارمندی یعنی ساختمانهای با قیمت ارزان از طریق تقویت شرکت های تعاونی ساختمانی بکار دیگری بپردازد پس بنابراین دولت متوجه شده که در این کار هم رل ارشاد را داشته مثل کارهای دیگر که سرمایه داران خصوصی متوجه نبودند ولی دولت پیشقدم شد و وظیفه ارشاد و راهنمایی را بعهده گرفت و بعد کار را بتدریج به بخش خصوصی واگذار کرد راجع به ارتباطات و راهها اینجاست صحبتی نشد بنده عرض مختصری بسم همکاران محترم میرسانم که وزارت راه یک حجم کار زیاد دارد و نسبت بسال ۴۸ البته با تغییر بعضی اولویات که از لحاظ مملکتی لازم بود بیش از اعتبارات و نتیجه کیلومتر آژی که پیش بینی شده بود کار انجام شده ولی مطلبی که اینجاست مطرح است این است که کشور پهناور ما احتیاج برآه خواهد داشت چه از لحاظ اقتصادی و چه رفاه مردم و تأمین ارتباطات بنابراین یک وظیفه بسیار سنگین به موزارت راه گذاشته شده که بنده فهرست وار کارهایی را که انجام شده عرض میکنم در اول برنامه سوم

۳۷۰۰ کیلومتر راه آسفالت داشتیم در آخر برنامه سوم ۵۲۴۰ کیلومتر که ۱۵۳۶ کیلومتر اضافه شده است و در سال ۴۶ و ۴۷ که دو ساله اول برنامه چهارم است متجاوز از چهار هزار کیلومتر راه آسفالت کرده اند که در آخر سال ۴۷ متجاوز از ۹۵۰۰ کیلومتر راه آسفالت داریم و البته هم راههای درجه یک و شماره دارد که خود وزارت راه ساخته ولی درباره راهی فرعی که خیلی مورد احتیاج است و فکر میکنم همه سبندگان محترم در قیمت خودشان دست نیاز و خواهش سدی وزارت راه و سازمان برنامه دراز کرده اند و همه هم میجره است و مورد لزوم در سال ۴۷ هزار و چهارصد کیلومتر ساخته شده و در ده ماهه سال ۴۸ یک هزار و صد کیلومتر که ۳۵۰۰ کیلومتر راه فرعی که در برنامه سوم ساخته شد و مورد بهره برداری قرار گرفت میشود جمعاً ۶۰۰۰ کیلومتر و تا آخر سال ۱۳۴۹ وزارت راه امیدوار است این مقدار به ۹۰۰۰ کیلومتر برسد البته این در صورتی است که اعتبارات و پیش بینی ها درست در بیاید و امیدواریم که درست باشد بنده چون موضوع بحث ارتباطات مطرح کردم باید به پیشرفت چشم گیر شرکت هواپیمائی ملی ایران اشاره کنم که بتدریج شبکه بین المللی خودش را توسعه داده بموازات توسعه شبکه داخلی با طیاره های جت و بموازات ساختمان فرودگاههای قابل استفاده برای این نوع طیاره ها و بر پیشرفت این امید را برای ما ایجاد کرده که در چند سال آتی شرکت هواپیمائی ملی موفقیت های دیگری داشته باشد بر سئل فنی هم دارند و مقداری هم تربیت میکنند که بتوانند تعمیر بعضی طیاره های مدرن را همین جا انجام دهند یکی دیگر از اقدامات مهم وزارت راه که هیچ بچشم نمیخورد ولی در دست اقدام است موضوع اتصال راه آهن بران ترکیه است و همچنین ساختن شبکه اصفهان و راه آهن سعادن ذغال و آهن منطفه کرمان که بتواند سال دیگر مواد تولید ذوب آهن را برساند و این کوشش بموازات سایر کوشش های وزارت راه بعمل آمده و آقایان باید توجه بفرمایند که این کوششها توأم با راهداری هم بوده بخصوص در این کشور که سبلهای زیادی داشتیم بنابراین میتوانیم بگوئیم بین وزارتخانه ها هستند وزارتخانه هائی که اگر خواهیم نمره بدیم کارنامه های خوبی توانسته اند ارائه بدهند (محمد سدی - اینطور نیست هر چه در آذربایجان غربی برنامه

داشتند بگوای نمایندگان آذربایجان انجام شده) بنده خواستم حضور همکار گرامی عرض کنم که وقتی در بودجه صحبت میکنیم برای مدت یکسال است و در این بودجه پیش بینی دولت تجاوز کرده البته اولویت هائی هست و یک سیاستهای کلی هست که شرایط را تغییر میدهد بنده فکر میکنم که ما وکیل تمام ایران هستیم (احسن) و باید سطح مملکتی فکر کنیم و الا بنده هم ایرادات زیادی دارم در دلدل های زیادی دارم در بودجه و در اینجا نیست انشاء الله توفیق بیشتری بدست بیاید که بتوانند رضایت جمعی و فریدی آقایان را جلب کنند (دکتر ضلع - راه هراز و بلسفید رود هم مملکتی بود) بنده مطالبی را که باید عرض کنم همکار محترم آقای پرشکپور اشاره کردند که ما باید خودمان را برای پروژه های بزرگ و مبارزات وسیع آماده کنیم برای اینکه مملکتی بتواند خودش را آماده کند احتیاج به امنیت است که ما در سایه چتر امنیتی که به برکت وجود مقدس رهبر عالیقدر ایران الان روی سر فرد فرد اهالی ایران است از این امنیت استفاده میکنیم و داریم زیر بنای اقتصادی و صنایع خودمان و منابع طبیعی خودمان را با سرعت هر چه بیشتر روجلومیریم و این نظرات هم اگر بیش از انتظار نبوده شاید در این بودجه پیش بینی شده و ملحوظ بوده است بهر حال از این فرصت و امنیت استثنائی که داریم در این وضع فعلی دنیا که مال استفاده را میکنیم بدیهی است که دولت باید کوشا باشد که تمام برنامه هائی که پیش بینی کرده بمورد اجرا گذارد و با امتیازیکه دولت موفق حزبی هویدا در سالهای گذشته داده بنده یقین دارم در سالهای آینده هم این موفقیت نصیب دستگاه مجریه خواهد شد راجع به پیش بینی های اضافه در آمد همکار محترم آقای فخر طباطبائی فرمودند به چه مبنائی بوده بنده میتوانم اینجا عرض کنم یکی بر مبنای رشد اقتصادی است و یکی هم بهبودی دستگاه وصولی مالیاتی است که الان دو سال است تعریض کرده اند و سال سوم را شروع خواهند کرد بنده فکر میکنم انشاء الله در آمدان این پیش بینی ها هم بالاتر خواهد رفت و مطلب دیگری که آقای فخر طباطبائی فرمودند راجع به اطفال بزرگتر بود و بسیار تذکر صحیحی بود بنده در این امر وارد هستم و شبانوی عالیقدر با عطایائی که دادند کانونی به اسم کانون تربیت و اصلاح اطفال بزرگتر تأسیس شده است البته در تهران است و اطفال بزرگتر را به آنجا هدایت میکنند هم از بهداشت استفاده

میکنند و هم حرفهای به آنها یاد میدهند و در آمدی هم برایشان درست میکنند و این مطلب کاملاً مورد توجه دولت قرار گرفته است که ممکن است بزهارگان جوانی که یکدفعه خطا کرده اند آنها را بنا بر اساسی مفید و مثبت برای جامعه تبدیل کنند تا بعد از اقامتی که در آن کانون خواهند داشت يك عنصر مفیدی برای جامعه بشوند راجع بقاضی که فرمودند عرض میشود قانونی را ما چند ماه پیش تصویب کردیم که مدت سه سال کارآموزی را يك سال تبدیل کرد و مدت ترقی قضات در مدارج اولیه تسریع شد بنابراین همین تسهیل موجب خواهد شد که تعداد بیشتری از این لیسانسیه های قضائی، دادگستری روی آورند راجع به بقیه مطالب البته آقایان دیگر صلاحیت دارند و پاسخ مقتضی خواهند داد بنده راجع بمطالب میخوام نتیجه گیری کنم که حزب ایران نوین پاسدار انقاز و دولت حزبی ما که تحت ریاست هم مسلک هویدا انجام وظیفه می کند بازها ثابت کرده اند که نه تنها از انتقاد ناراحت نمیشوند بلکه با کمال دقت و توجه مطالبی را که همکاران ارجمند تذکر میدهند مطالعه میشود و پذیرفته میشود و بارها این جمله را بنده شخصاً از ایشان شنیده ام که اظهار داشتند ما عاشق افکار خودمان نیستیم بنابراین دولت در عین حال که کمال لیاقت و کاردانی را از خود نشان داده در طی ۵ سال گذشته میگویند ما حاضریم هر گونه افکار جدید یا انتقادات مثبت را بپذیریم و آنها را بر مرحله عمل در بیاوریم چون ما معتقد هستیم که نوسازی و سعادت ایران عزیز در همکاری تمام افراد ملت میسر و ممکن است و از رهبری شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ایران دولت استفاده کامل میکند و نشان داده که منویات ایشان را نه تنها درک کرده و بودجه برنامهای جمعی در همان هدف و منظور تهیه کرده است بلکه در پیاده کردن آنها موفقیت کامل داشته و امیدواریم که در سنوات آتی هم دولت حزبی ما موفقیت بیش از پیش راجع بهمهم امور که مورد علاقه ما نمایندگان ملت است داشته باشد و فرقی نمیکنند از اقلیت یا اکثریت هر توصیه ای بشود در کلیه امور با آن توجه خواهد شد سعادت ملت نجیب و اصیل ایران را زمین نمیکنند بنده عرضم را بهمین جا خاتمه میدهم (احسن احسن).

نایب رئیس - آقای ابوزر - بعنوان مخالف صحبت میکنند بفرمائید.

ابوزر - نمایندگان محترم یکی از مظاهر شیرین دموکراسی انتقاد و نقادی است زیرا انتقاد و نقادی اجازه میدهد که مسائل اصولی و اساسی مملکت تحت بررسی و دقت قرار بگیرد و ما حاصل آن بررسیها که مآلاً بسود مملکت است مورد بهره برداری قرار بگیرد چه خوب فرموده شاعر بر اراج ما تا نگرید طفلکی نوشد لیلن تا نگرید ابرکمی خندد چمن تا نگرید طفلک حلوا فروش دیک بخشایش نمی آید بجوش اگر مطالب گفته نشود بعضیها تصور میکنند هر کاری که میکنند به صلاح است در صورتیکه هیچ کس عیب خود را نمی بیند از صحبت دوستی برنجم، کحلاق بدم حسن نماید. کو دشمن شوخ چشم جالاک، ناعیب مرا تمن نماید. البته آقای نخست وزیر ما دشمن نیستیم ما هم دوست هستیم و در يك خط و يك جهت در خدمت مملکت ارائه طریق میکنیم در فرمایشات جناب آقای نخست وزیر آنچه که مربوط سیاست خارجی ایران بود که بدراستی و کاردانی و اندیشه رهبر خردمند ایران پایه گذاری شده مورد اعتقاد تمام ملت ایران و تمام احزاب است ما سیاست مستقل ملی خودمان را دنبال میکنیم با تمام کشورهای با تمام رژیم هادارای روابط دوستی و صمیمانه ای هستیم ما يك ملت صلح جوئی هستیم که برای همه دنیا رفاه و آسایش را طالبیم ما اعتقاد داریم که باید زندگی کنیم در دیگران هم زندگی کنند ملاحظه فرمودید وزارت خارجه ایران همین چند روز قبل اعلامیه داد و در باره بمباران کارخانه نیوب فلز مصر اظهار همدردی کرد بله این ماه هستیم که اینقدر دلسوز هستیم با پادشاهی داریم که رهبر صلح شناخته شده ما برای همه دلسوزی میکنیم ما نسبت بجنکهای که در ویتنام است از جار و تنفر داریم ما از جنگهای خاور میانه نگران هستیم بحکم عقل و مذهب و بحکم ارشاد شاهنشاه راه صلح و سلامت را برای همه مردم دنیا خواستاریم (صحیح است) همین چند روز قبل بود که دبیر کل محبوب ما جناب آقای پرفسور یحیی عدل بوزیر محبوب دربار شاهنشاهی نوشت که بانوان حزب مردم آماده هستند که برتند به بیافرا و برده قحطی زده آنجا کمک کنند کجا هست این همه صلح دوستی این همه بشر دوستی این خصیصه ایرانی است که از ۲۵۰۰ سال قبل هنوز هم این سجایای عالی انسانی را حفظ کرده اند در قسمت دوم برنامه دولت تقویت قوای انتظامی بود که سخنرانان

محترم قبلی گفتند نظر حزب مردم این است که ارتش باید قوی و مجهز باشد چه خوب شاهنشاه مافرمودند مادام که دنیا در مسیر صلح و آرامش قرار نگیرد و کشورهای و رژیم های مختلف میلیونها دلار هزینه تسلیحاتی میکنند ما نیز ناچاریم که برای حفظ حدود و مرزهای مملکت و برای جلوگیری از هر تجاوزی خود را قوی نگهداریم کاش يك روزی میرسد که دنیا در صلح قرار بگیرد و این بولها جناب آقای نخست وزیر صرف مبارزه با فقر و بیسوادی و بیماری میشد لابد شما اینقدر نخست وزیر هستید که این وضعیت را به بینید نطق جناب آقای نخست وزیر حاکی بر انجام کامل برنامه های مملکتی در سال گذشته و اجرای برنامه های آتی بود ولی من اگر بجای ایشان بودم ضمن بیان این مطالب کارهای انجام شده را وافی مضمود ندانسته مردم ایران را بیک تلاش و فعالیت فوق العاده و همدانیه برای پیشبرد هدفهای انقلابی که متضمن سعادت ملت ایران است دعوت میکردم مادر ۲۵۰۰ سال قبل مشعلداران در دنیا بودیم امروز هم میخوایم بشویم ما میخوایم در اسانهای ما دانشگاه باشد ما میخوایم کارخانجاتی داشته باشیم که احتیاجات ما را تأمین کند و احتیاجات دیگران را تأمین بکند ما میخوایم که دانشمندان ما همینطور که در گذشته در اقصی نقاط دنیا باشا علم و دانش مشغول بودند امروز هم باعث سرفرازی نام ایران و ایرانی بشوند روزگاری دانشگاه چندشاپور اهواز افتخار دنیا بود امروز هم ما چنین دانشگاههایی را داشته باشیم که متخصصین ما بروند و در نقاط مختلف دنیا به ملت های دیگر کمک و ارائه طریق نمایند اینها را چرا نخواهیم؟ بحمدالله شاهنشاهی عاقل و خردمند و هوشیار داریم همه عوامل را در اختیار داریم اگر دستگاههای شما هم آنگی بیشتری داشت برنامه ها با عمق بیشتری پی ریزی میشد از متخصصین بصیر استفاده میشد بهره برداری و بازده گرا هایتان بیشتر از اینها بود انصاف نیست که از این عوامل ستاده نکنیم ما هرگز با آنچه انجام شده قانع و خرسند نیستیم خدایسرفت های مملکتی باید گسترش پیدا کند ابرو بادومه و جزو شیدو فلک در کارند، تا توانائی بکف آری و بغفلت نخوری همه از پیرتوسرگشته و فرما نبردار، شرط انصاف نباشد که تو بر من تبری باید فعالیت های خود را در برابر و صد برابر کنی البته اندیشه های رهبر مملکت که متضمن سعادت مردم است به حیطة عمل در بیاید شما کار میکنید کوشش

میکند اما باید بیش از این باشد باید جهاد عمومی را شروع کرد، حزبی غیر حزبی، بزرگ، کوچک همه باید راه یافتند این مملکت جلو برود تا آرزوهای رهبر مملکت برآورده بشود تا اینکه انشاءالله ما هم در ردیف کشورهای مترقی قرار بگیریم و لغت در حال توسعه دیگر از این بسود اگر عنایت فرموده باشید بیشتر مشکلاتی که برای دولت هست مربوط به شهر نشینان است و بیشتر مطالب این است که کارهای مردم بخلاف فرمایشات آقای دکتر دادفر بمردم سپرده نشده من اول فرمایشات شاهنشاه را میخوانم و بعد آن قسمت از نطق آقای نخست وزیر که به اینکار اشاره شده به مرض میرسانم و سپس در اطراف این مطلب مهم که حرفه من است توضیحاتی باستحضار میرسانم انشاءالله که مورد عنایت واقع بشود رهبر عالیقدر ملت ایران در شرفیابی نمایندگان انجمنهای شهر عضو حزب ایران نوین میفرمایند.

از دیدن شما نمایندگان انجمنهای بسیاری از شهرهای ایران خوشوقت هستم در کنفرانسی که اینجا خواهد داشت اشکالات کار و طرق حل این اشکالات را مسلماً با کمال دقت بررسی و پیشنهادات لازم را خواهید شنید یا خواهید کرد.

کاری که انجام گرفته است باید بدانید که فقط يك مظهر سازی نبوده است که ما بگوئیم در این مملکت انجمنهای شهری هم هست و يك اسم بی مسمائی بیشتر نباشد بلکه قصد حقیقی ما همانطوریکه حتماً میدانید این است که تا جاییکه ممکن است کار اجتماعی مردم را، کار معاشی مردم را، بدست خودشان بگیریم و این مطابق اصل فلسفه و روحیه انقلاب ما است که صحبت از اقتصاد دموکراتیک و دموکراسی اقتصادی و دموکراسی اجتماعی و سیاسی مینماید. بر اصل آزادی فرد دستگاههایی که باید بجامعه و بملت خدمت بکنند البته معتقدیم و میگوئیم که از انجمن کوچک ده شروع میشود تا به اصطلاح قوه مقننه در مرکز و از لحاظ مجریه قوه مجریه است که آنها از راس از اینجا شروع میشود تا کوچکترین دهات ایران.

و اما کار شما کار ساده ای نیست. برای اینکه دو جنبه دارد هم بعنوان يك عضو انجمن وهم بعنوان يك نماینده حزبی. نماینده حزبی باید همیشه سعی بکند که رضایت مردم را جلب بکند. طرف توجه واقع بشود آراء مردم را بطرف خودش بکشد.

در خیلی از اوقات ما میبینیم که فکر میکنند آسانترین

گرفته با نهایت لیاقت آن دستگاه را اداره میکند ملاحظه بفرمائید اشخاصیکه خدمتگزار هستند و در جهت مردم کار میکنند همیشه مورد عنایت و توجه هستند امروز هم این وزارتخانه همان دستگاه است (دکتر کیان - منهای اعتباراتش) اگر اعتبارش کسر شده جناب آقای دکتر کیان یک چنین دستگاه بزرگ فنی نباید بیکار بماند باید برای اصلاح و بهبود شهرهای ایران وزارت آبادانی و مسکن و لواشیکه بقائم مقامی وزارت کشور باشد همت گمارد این دستگاه فنی نباید کارش این باشد وقتی بیان هفتگی میدهد یک سالخانه در در کجا ساخته اند یک خانه در کجا و احياناً يك خوابگاه هم برای فنان دانشگاه این که يك وزارت خانه نمیخواهد يك وزارتخانه که دارای کادر عالی هست باید پروژه های بزرگ در سطح مملکتی تهیه بکند و واقعاً يك کارهایی بکند و يك دستگاه موثری باشد گرچه آقای دکتر یگانه وزیر آبادانی و مسکن در جلسه ای که در کمیسیون آبادانی و مسکن شرکت کردند وعده دادند که دستگاه خودشان راسعی بکنند که بیشتر از گذشته موثر باشد وقتی شهرها نقشه نداشت هر نوع توسعه و گسترش بی ارزش است بنابراین باید حتماً و هر چه زودتر برای شهرهای ایران نقشه تهیه کرد که توسعه بعدی آنها با اصول مهندسی تطبیق کند عدم هماهنگی دستگاهها را ملاحظه بفرمائید این خیابان را امروز شهرداری اسفالت میکند و فردا شرکت تلفن کلک میزند پس فردا برق و آب از آن سازمان آب این دستگاهها باید با هم همکاری کنند و نگذارند که شهر زشت شود فکری برای این کار باید بشود بالاخره دنیا اینقدر که پیشرفت کرد جناب آقای مصطفوی مشکل است يك کانالی در خیابانها کشیده شود که همه مجاری از آنجا بگذرد آیا مشکل است؟ فکر نمیکنم مسئله تأمین خواربار و گوشت با زمانسال در بودجه عمومی کشور ۱۰۰ میلیون ریال برای گوشت گذاشته شده که اگر در سطح مملکتی باستی سازمان گوشتی باشد در سطح شهرها مربوط شهرداریهاست دولت نکفت و نیامد و تشریح نکرد که چه برنامه ای برای این کار دارد اگر ۱۰۰ میلیون خرج شد در آینده مردم مواجه با کمبود گوشت میشوند و بالاخره مسئله تثبیت قیمتها است که با تلاشی که دولت میکند توفیقش در این کار بسیار کم است علت این کار این است که آمارهای کشاورزی کمی نیست مصرف در مملکت باشد ما نداریم

اگر وزارت کشاورزی آمار بدهد که سبب زمین در ایران چقدر مصرف دارد حیوانات چقدر لازم داریم و گندم چقدر میخواهیم و امسال و سال دیگر اینقدر سبب زمینی و بیاز نمیکارند که بقیمت کنندش در نباید یا اینکه در سالهای دیگر نکارند و ما لایقمت چندین برابر شود این کشورهای بزرگی که در يك دهکده یا يك شهر بزرگ قیمتها یکی است علتش چیست؟ کنترل حکومت نیست هر جا نیازمندیهای آنجا تأمین شود بالطبع قیمت هم تثبیت میشود وقتی موجودی کافی نبود موجب بالا رفتن قیمت و احتکار و سود جوئی يك عده ای میشود پس باید این احتیاجات مملکت در گذشته مورد توجه قرار میگرفت امروز هم باید بدان توجه شود باید دستگاهی باشد که راهنمایی کند چه تعداد و چه نوع محصولی در استانهای مختلف کشور کاشت هر روز با بالا رفتن قیمتها يك مقرراتی که وضع میکنید مادام که تأمین نیازمندیهای شهرها نشود توفیق پیدا نمیکنم حالا بکسال جنسی عمل نیاید و سرمایه زدگی آفت زدگی باشد از خارج وارد میکنم تمام این مسائل حل شده ولی ماهنوز با آن دست بگریبان هستیم دیگر مسئله تعداد مشاغل است شما اگر در يك شهر اروپائی خواسته باشید يك مغازه خواربار فروشی باز کنید مجال است اجازه بدهند میگویند شهروین - برو کسل - ز نو چه تعداد خواربار فروش باز ستوران دارد کافی است میگویند یا باید کسی ببرد یا باید شریک شد تا نوسازی شود در هر خیابانی هر کسی بدون هیچ شرطی دکان خواربار فروشی باز نمیکند نتیجه اش افزایش قیمت است مردم اگر در يك نانوائی ۵۰۰ کیلو ۶۰۰ کیلو نان فروخته شود خرج آن مغازه اگر ۲۰۰ تومان باشد برای روی ۶۰۰ کیلو سر شکن میشود ولی اگر میزان بخت کم شد همان هزینه را مصرف کنندگان باید متحمل شوند بحمدالله در مملکت کار زیاد است بروند کار دیگری بکنند دستگاهها باید هدایت کنند اینقدر دنبال کار برای يك رشته نروند که موجب ضرر مردم بشود مسئله صلاحیت فنی و علمی دستگاهها بخش خصوصی مورد توجه نیست امروز بایه تحصیلات در این مملکت ~~بسیار~~ اگر تحصیلات رادر مشاغل تعمیم بدهید اینقدر دنبال کار دولتی نمی آفتند امروز يك قصاب يك نانوا يك تلویزیون ساز ۱۰۰ تومان درآمد دارد دلیلی ندارد که سواد نداشته باشد امروز شرط پروانه کسب این را دانستن که تصدیق سیکل و یا دیپلم بهر ترتیبی که خودتان میدانید

فراریدید تا از هجوم بدستگاههای دولتی کاسته بشود تا بداند هر کس که دیپلم دارد نباید منحصرأ بیاید بدستگاه دولت متوسل بشود يك بنا که معادل يك کارمند رتبه ۷ و ۶ حقوق میگیرد و روزی پنجاه تومان ۶۰ تومان میگیرد باید واحد شرایط تحصیلی باشد ما که بحمدالله تحصیل کرده زیاد داریم من جایی که دیدم ارتش است که برای آموزشگاههای گروهی دیپلمه استخدام می کند چرا در جاهای دیگر اینکار را نمیکنند امروز که بایه تحصیلات مملکت بالا رفته حتی باید يك قصاب يك نانوا يك تعمیرکار دیپلم داشته باشند اینها مطالبی است که حائز اهمیت است چنانچه پیش از این غفلت شور مشكلاتی را فراهم خواهد ساخت همین مشكلات کوچک بر شما را سنگین می کند هر گارازی را که می بینید همه آقایان خودتان گرفتار ما بشین هستید صد تومان صد و پنجاه تومان ششصد تومان بول میگیرید و ماشین را خراب می کنید کی جناب آقای دکتر یگانه صلاحیت این مکانسین این کاراژرا تأیید کرده شرط دادن پروانه کاراژداری در این مملکت چیست؟ منزل بنده خیابان فروردین است آنقدر ما بشین بنده را خراب کردند که حالا میروم به باغ صبا این گرفتاری را همه دارید با ندارید (بکنفرانما بنندگان - طرحش در حزب است) خدا کند شما در این يك کارا فاموفق باشید موضوع ترافیک همه آقایان گرفتار هستند من از منزل پیاده نیم ساعت با بنجامینم با اتومبیل هم نیم ساعت می آیم روز بروزم وضع بدتر میشود باستی بدبینیم این بلیه ای که دامنگیر است باید رها کنیم با محل آن پردازیم آیا مسأله ترافیک در دنیا حل نشده است؟ چرا حل شده است (دکتر الموتی - راه حل چیست؟) شما که در پاریس و لندن در خدمتان بودیم آن جمعیتی که به متری و عجم می آوردند شما بسازید مؤسسات خارجی و داخلی به شما کمک می کنند فکر واراده و تصمیم میخواهد (دکتر الموتی - ۸۰ میلیارد تومان سرمایه گذاری باید شود) این سرمایه گذاری را بکنید از سودش بهره برداری کنید اگر شهر مترو نداشته باشد خیابانها را دوبرابر کنید خوب بحمدالله وضع اقتصادی مردم هم خوب شده اتومبیل بیکن و زبان هم هست همه میخرند چاره نیست حتماً جناب آقای دکتر الموتی اگر همت باشد پول هست اما در مورد آموزش و پرورش در قانون اساسی فرهنگ مدون ۱۲۹۹ کیه اطفال واجب التعلیم مکلف به اسواد شدن چه در مکاتب چه در منازل وجه در مدارس دولتی

بوده اند در سال ۱۳۲۲ قانون تعلیمات اجباری گذشت که بموجب آن قرار بود در مدت ده سال افراد واجب التعلیم بمدرسه بروند و بیسوادی از بین برود ۲۶ سال از آن تاریخ میگذرد و هنوز این قانون بمرحله اجراء در نیامده است مبارزه با بیسوادی بیکار با بیسوادی بامر شاهنشاه بزرگ و تحت ریاست عالی و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی فعالیت همه جانبه ای را آغاز کرده نمیدانم که تا چه نوع توانسته باشند از کار وزارت آموزش و پرورش راضی باشند در حالیکه در سال ۲۵۰۰۰ نفر طفل واجب التعلیم هست که باید بمدرسه بروند آیا جناب خانم فرخ رو پارسا شما این عده را بمدرسه فرستاده اید اگر فرستاده باشید يك روزی کار سازمان بیکار با بیسوادی تمام میشود اگر در حال حاضر بیسواد داشته باشید این قافله تا به حشر لنگک است من ارقام و آماری در این باب نمیدم یقین دارم دولت با صداقت و راستگویی و خود جناب خانم وزیر آموزش و پرورش این موضوع را قبول دارند چون این مطلب مورد علاقه تمام مردم ایران است امروزه از دورترین روستا نشینان این مملکت تا ~~غرضی~~ که در شهر هستند تنها آرزویشان داشتن سواد است و آن چیزی است که شاهنشاه ما میخواهند رهبر بزرگ ما میخواهند افتخار ایران است که برای بیکار با بیسوادی در دنیا پرچم بلند کرده بنابراین جناب خانم وزیر شما اگر هم در يك دفعه نمیتوانید قانون تعلیمات اجباری را اجراء کنید بیائید در فازهای مختلف این کارها را انجام بدهید بیائید يك افتخار ابدی در این مملکت بایه گذاری کنید این عدالت اجتماعی نیست که مردم مالیات بدهند و از نعمت سواد محروم باشند سواد باید برای همه باشد این خواست رهبر مملکت است که مردم ایران همه با سواد باشند من ارقام را نمیخوانم تمنی می کنم خود شما بیائید همکاری خودمان را با سازمان بیکار با بیسوادی و فعالیت های همه جانبه ای که آنها دارند بفرمائید مشکلات را باستحضار نمایندگان ملت برسانید تشریف نداشتید فرمایشات شاهنشاه را خواندم که باید مطالب را بامردم در میان گذاشت و مردم گفت دروغ نکفت این فرمان رهبر ماست مسأله معلم و آموزگار که غالباً نمایندگان محترم شکوه دارند که مدارسشان در سال فاقد آموزگار است یکی از مسائل بسیار مهم و اساسی شمامت شما آنقدر باید برزی معلم ما با قائل شوید آنقدر برای او احترام مرعی بدارید که

دنبال هیچ پستی نرود و دستمعلمی را بر بخشداری و فرمانداری و استانداری مقرر شده شمارد ماه روز گرفتار این مطلب هستیم چه که پس هفت سالگی رسیدند همانطور که نان و آب می خواهند درس و مدرسه هم میخواهند همانطور که نان و آب را زمین می کشید باید محل و مدرسه هم برای آنها تأمین کنید و زارت آموزش و پرورش وظیفه دار تعلیمات ابتدائی است متوسل به بخش های خصوصی درست میکنند تشویق و تنوید کنید انچه میشود تمام بودجه و همت خودتان را بگذارید برای تعلیمات ابتدائی دستگاه های اداری را کوچک کنید و از خود جناب وزیر تا همه مسئولین سازمانهای اداری فخر داشته باشند بروند چند ساعت به نو آموزان درس بدهند بجز دست که مردم ایران جناب خانم وزیر برای شما احترام قائم میشوند شما از معلمی باین مقام رسیدید و مقام معلمی شما محترم تر از مقام وزارت شماس است باید برای معلم احترام قائل شد بدیندگیشان را تأمین کرد تا به دنبال کارهای دیگر نروند مسئله گنگوردان نگاهها که بالاخره این همه سمینار و سمپوزیوم میگویند جناب آقای روحانی سمپوزیوم در اصطلاح به معنی اینست که عده ای جمع بشوند بوی نتیجه متفرق بشوند معنی خوبی دارد که انچه امید بجه شکلی این مسائل را حل کردند وجه فکری کردید که جوانان ما با آمارهای که وزارت آموزش و پرورش دارد در دست در دانشگاهها نمانند و به خارج پناه نبرند امکانی که میسر است خودمان داریم با دانشگاههای خوبی که داریم سزادهای خوبی که در اینم با ما ملاحظه آمار کسانی که از دبیرستان دیپلمه میشوند و آن اندازه جذب میشوند و برای آن عده که جذب نمیشوند چه کاری کرده اید امروز دنیا در فکر جوانان است شما خانه جوانها میسازید اما خانه تربیتی برای جوانها درست نمیکنید دنبال معنی و معنویت بروید چه خوب مولانا فرموده:

ما برون را ننگریم و قال را

ما درون را بنگریم و حال را

اگر خانه تربیتی برای جوانها درست کردید اجر خدا و رسول شامل شما میشود خشنودی شاهنشاه فراهم میشود گر نه عمارت زرق و برق دار که کاری انجام نمیدهد بهداشت شهری یا بنیهمه مؤسسات درمانی هنوز بکشور صحیح برای آن اتخاذ نشده است اداره بیمارستانها بوضع بود که بامر شاهنشاه به شیر و خورشید سرخ ایران معول شد این شیر و

این اصناف و پیشوران که سر نوشت نان و جان ما دستشان است جناب آقای روحانی نانی که میباید میفرمائید ناوایش آیا سل دارد یا ندارد معاینه اش کرده اند یا نه؟ حضرت تعالی در کار شپرداری تخصص دارید این کارگر اینکه در اماکن عمومی کار میکنند معاینه میشوند برگ بهداشت دارند؟ دزمورد نذات مواد غذایی گاهی اقدام میشود بعد دنبالش رها میشود در خالی که در همین مجلس برای کسانی که با جان مردم بازی میکنند مجازات اعدام گذرانند این کار میشود یا نمیشود من این مشکلات را با کمال صداقت عرض میکنم فضاوتش با مرده است من میگویم با بستی نان و گوشت و غذایی که شما و فرزندتان و ما میخوریم سالم باشد آقای اسدی میدانند در کشور این مشکلات اگر احیاناً یک قوطی سوپ خراب پیدا شود دو دومان آن کمپانی را بیاد میدهند حکومت آن کمپانی را از بین میبرد که یک کتسرو خراب بیاورند دولت جایزه میدهد یا بقتدر بهداشت و غذای مردم توجه دارند جناب آقای روحانی لابد شما موافق هستید که مردم غذای سالم بخورند حالا که وزارت بهداشتی کار سنگین درمانی را بعهده شیر و خورشید گذاشته افلا در سطح بهداشت یک فعالیت مفید و چشمگیری را دنبال کنند البته همانطور که فرمودند در بعضی از بیمارها منجمله مداریا موفقیت پیدا کرده ایم اقدامات دولت بسیار مفید بوده ولی آنچه که شنیده ام راجع به مسل احتیاج فعالیت و کوشش بیشتری هست یک مرکز تحقیقات و مبارزه با سر باید در وزارت بهداشتی باشد بدانیم در کشور ما که مرزهاش در جوار ممالکی قرار گرفته که همیشه در معرض بیماریهای مری است هر سال در یک موقع معینی که مرض نمود میکنند در آنروز با عجله و شتاب دست بکار میشویم باید همیشه مجهز باشیم باید بدانیم یک شهری در معرض خطر است شما که میدانید در مرزهای جنوب شرقی بیمارهای التور و غیره هست با بیسازمان مجبزی داشته باشید با بستی تشکیلات قوی داشته باشید هر کاری که پیش میاید فقط در هنگام خطر کارهایی میشود عدالت آموزشی سپرده می شود اما برای ساختمانهای بیمارستانها که مقرر شده بود چنانچه بخش های خصوصی آماده نشوند در مدتی که تا این نامه تصریح شده که انجمن بهداشتی با شیر و خورشید سرخ بن کار را بکنند من تصور نمیکنم در یک مجلس مثل سنقر کلینی یا نهاوند یا ایلام بخش خصوصی برایش سود داشته باشد بیمارستان بسازد که اینک در منطقه خود من دو سال

است کار بیمارستان معوق ماندم من استدعا میکنم جناب آقای دکتر یگانه عنایت فرمایند راهی پیدا کنند که اگر بخش خصوصی نشد با شیر و خورشید با سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا سایر قسمتهائی که در شهرستانها سازمان دارند کار بیمارستان را سروصورت بدقتد تفریحات سالم و فضای سبز، تربیت بدنی و کتابخانه در یک با بختی وضع میدانهای ورزشی طوری است که اغلب می بینیم بچه ها در خیابانها ورزش می کنند تربیت بدنی هم داریم باید باز اینجا از وجود مقدس شهبانوی ایران پاسکرا را بشیم و بمعظم لها دعا کنیم که بیوسته در این فکر هستند که وسایل ورزش در ایران تعمیم پیدا کند باید بدانیم بهمان ترتیب که شهرها گسترش پیدا می کند آب و برق و اسفالت لازم دارد میدان ورزش و فضای سبز هم لازم دارد امروز خانه ها کوچک شده خانه ها بنجامعتری و صد معتری شده زمینها گران شده است مردم فضای سبز میخواهند پارک میخواهند که بچه هایشان بازی کنند فضای سبز شاید در دنیا ۱۶٪ باشد اینجا ۶٪ گاهی ۲٪ است توسعه شهر که اینقدر میگوئیم نقشه میخواهد برای اینست که فضای سبز داشته باشد برای اینکه هوایی که در اثر حرکت انواع مو تورها و گرد خرابی می شود افلا تا حدی جبران شود مآله تصفیه هوای شهرها چون طرحی در وزارت بهداشتی ظاهر است درباره اش صحبت نمیکنم ولی خود شما میدانید از میزان خاک و دود و گاز و ذرات که در شهر هست هم ناراحت هستند خدا کند که این طرح مبارزه با دود زودتر بیاید و رفاهیتی باشد برای همه مردم و ساکنین پایتخت سازمانهای رفاه عمومی، نگاهداری معلولین، خانه سالمندان، گورستان، جمع آوری مستمندان دردهائی است که هست با اینهمه دستگائی که ما داریم هنوز در گوشه و کنار معلول می بینیم خوب خدا خواسته اینها معلول باشند باید یک جائی یک کسی یک مرکزی اینها را نگاهداری و جمع آوری کند در خیابانها مستمند فقیری می بینم کانون کار آموزی کشور تحت ریاست عالی شهبانوی گرامی ایران و ریاست جناب آقای علموز بر ریاسته در بار شاهنشاهی فعالیت هائی کرده اند دولت باید همکاری کند امروز باید از منابع انسانی استفاده زیاد کنیم با اینهمه فعالیت که داریم با اینهمه برنامه که شما طرح کردید باید آدم هم قرض کنیم حالا آدمهائی گدائی میکنند اینها افراد مهملی هستند که باید آنها را بردار یادشان داد و این دواي تلخ را با جبار بخوردشان داد و تریستان کرد دولت باید با این

خورشید هم از مؤسسانی است که مال مردم است بدست مردم اداره می شود اینکه مردم بدکتر خطیبی علاقه دارند خطر خواهش که نیستند برای اینکه وقتی دردی را به خطیبی میگوئی گوش میدهد برای مردم کار میکند خطیبی مورد علاقه مردم است او بجایهای فقیر و جاهای عقب افتاده بیشتر توجه دارد (صحیح است) بیاموز خوی بلند آفتاب بهر جا که برانه دیدنی بتاب خطیبی به ویرانه ها میتابد دنبال شهرهای بزرگ نیست اینست که مردم باو علاقه مند هستند و شاهنشاه امر میفرماید بیمارستانها به شیر و خورشید واگذار شود حالا این مرد چه گرفتاری پیدا خواهد کرد خدا کمکش کند تا موفق شود آقای نخست وزیر در هفته گذشته از فعالیت شرکت تعاونی خدمات بهداشتی بازدید کردند بن سازمان به نوشته روزنامه ها هفت هزار عضو دارد و با پرداخت صد ریال در ماه کارمندان آن از مزایای بهداشتی استفاده میکنند چرا دولت اینکار را نمیکند در همه جای دنیا یک کسی که مرض می شود میرود به ضمیمه مجلس مراجعه میکند اگر مرض کوچکی بود خودش معالجه میکند اگر نبود به بیمارستان مربوطه میفرستد این انجمنهای محلی بهداشتی که درست کرد فقط خودتان میدانید چه جور است تکلیف بهداشت مردم باید روش باشد خواه در سطح دولت خواه در سطح مردم در سایر ممالک دنیا این مطلب یکی از مطالبی است که حل شده اگر فکر میکنید که به آقای مهندس بدینی بگوئید سالی ۵۰،۶۰،۴۰ تومان برای سلامتی بده هر وقت مرض شدی جایب مشخص و معین است این همه اعتراضها به گرانی بیمارستانها و نبودن طبیب نبود مسائل بهداشتی در دنیا حل شده است انجمن های بهداشتی بفرمایش آقای خواهید دست مردم باشد بیایند اینکار را بکنند بیمه بهداشتی درست کنید هر کسی که مرض شد برود بطیب سرگذرش اگر معالجه کرد که اگر معالجه نکرد به بیمارستان هدایتش کند این مسائل پیش پا افتاده را که نباید دنبالش باشیم گرانی دارو گرانی بیمارستانها از اهم مسائل روز است انجمن بهداشتی شهر تهران داریم راجع این انجمن بهداشتی بیاید نه استحضار نپایندگان برسانید که چه کرده اند وجه میکنند و برنامه شان چیست؟ همین آقای دکتر دادفر داروئی را ارائه دادند که در کشور ترکیه چهار تومان فروش رفته اینجا ۲۰ تومان فروش می رود در این مورد چه کنترلی هست کارخانجات داروسازی داخلی چقدر توفیق در این کار دارند این مطالب را باید با استحضار مردم رسانید آیا

نمایندگان اقلیت داده میشود و از روی منتهی بی غرضی است استفاده کنند و همه همه در یک جهت در پیش برد مقاصد انقلابی برای یک ایرانی آباد و آبرومند کوشا باشیم و همه در سوی پرچم پرافتخار رهبر خردمند ایران بسوی ترقی و تعالی پیش برویم (نمایندگان انشاءالله احسن).

۳- تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه

نایب رئیس - با اجازه خانم و آقایان جلسه ختم می‌کنیم جلسه آینده ساعت ۹ امشب خواهد بود

(در ساعت هفت و دو دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **حسین خطیبی**

مردم مجلس سینه‌ها را گرسختند و از بارش صحبت کنیم تمام می‌شود بی روی آینه آفتابان حسنه شوند من بمطالعه تمامه می‌دهم و بی از راه دلسوزی بدولت توصیه می‌کنم که در خودش و سبب نماند مشکلاتی که هر روز گرفتارش هست این مشکلات تعویض مردم است و برای مردم است و اگر در جهت اجرای این شخص اول مملکت که سیردن از مردم بمردم با گفتن حقیقت مردم قده بر دارند ختم بیشتره و می‌شود بعدا امیدواریم و آرزو داریم کشور ما در روز در دست به توجهات رهبر عالیقدر ایران مطرح بشود یعنی بلند و تا آنجا که رئیس دولت متذکر سبب از انتقادات نمایندگان در بودجه گذشته بهره‌برداری کردند در سال جاری هم از تذکرات بی غرضانه‌ای که از طرف